

Tájékoztató

az

Egyenlő Bánásmód Hatóság

2016. évi tevékenységéről

2016

Irományszám: Y/16821

TÁJÉKOZTATÓ

az Egyenlő Bánásmód Hatóság 2016. évi tevékenységéről,
valamint az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség
előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
alkalmazásának tapasztalatairól

*Tájékoztató az Egyenlő Bánásmód Hatóság 2016. évi tevékenységéről,
valamint az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló
2003. évi CXXV. törvény alkalmazásának tapasztalatairól*

Kiadja az Egyenlő Bánásmód Hatóság

Felelős kiadó:	Dr. Honecz Ágnes
Szerkesztő:	Dr. Gregor Katalin, Dr. Pánczél Márta
Tipográfia és borítóterv:	Kollár Levente
Készült:	Pauker Holding Kft.

ISSN 2060-7245

Tartalom

Bevezető	7
I. A hatóságról	9
II. Az Egyenlő Bánásmód Hatóság 2016. évi tevékenysége a számok tükrében	11
III. Esetek a hátrányos megkülönböztetés különböző területeiről	13
Foglalkoztatás	13
Fiúk, nem akartok kilépni a szakszervezetből? (EBH/185/2014 – jogsértést megállapító határozat)	13
Helyi lakosok előnyben (EBH/251/2016 – kérelmet elutasító határozat)	14
Szakszervezeti vezető a volán mögött (EBH/313/2016 – kérelmet elutasító határozat)	16
Életkora miatt nem vették fel a meghirdetett állásra (EBH/302/2016 – jogsértést megállapító határozat)	17
A részmunkaidős éjjeliőr esete (EBH/115/2016 – jogsértést megállapító határozat)	18
Egészségügy	19
Ti csak a pénzért szültök! (EBH/349/2016 – jogsértést megállapító határozat)	19
Az akadálymentes bejárat sem mindig mentes az akadályoktól (EBH/94/2016 – egyezséggel zárult ügy)	21
Oktatás	22
Gluténmentes diéta az óvodában (EBH/304/2016 – jogsértést megállapító határozat)	22

Gluténmentes diéta az iskolában (EBH/146/2016 – jogsértést megállapító határozat)	24
Kész cirkusz! (EBH/479/2016 – kérelmet elutasító határozat)	26
Hol találok egy szurdopedagógust? (EBH/423/2016 – egyezséggel zárult ügy)	27
Nem csak a gyerekek fejlesztéséről, a szállításáról is gondoskodni kell! (EBH/129/2016 – egyezséggel zárult ügy)	28
Lakhatás	28
Kilakoltatás (EBH/466/2016 – kérelmet elutasító határozat)	28
Csak romáknak ne! (EBH/459/2016 – jogsértést megállapító határozat)	29
Áruk forgalma és szolgáltatások igénybevétele	30
Cigánynak jó születni! (EBH/381/2016 – jogsértést megállapító határozat)	30
Itt tessék aláírni! – avagy látássérült személy az okmányirodában (EBH/440/2016 – egyezséggel zárult ügy)	31
Egyéb ügyek	32
A város nevét nem használhatja akárki (EBH/420/2016 – jogsértést megállapító határozat)	32
Jó napot kívánok, kérem az igazolványokat! (EBH/17/2016 – egyezséggel zárult ügy)	34
Ügyek a bíróság előtt	35
Szakszervezeti tisztségviselő pszichikai alkalmassági vizsgálata (EBH/337/9/2015, 6.K.33.621/2015/10.)	35
Jókor és jó helyen kell jogorvoslattel élni (EBH/616/2/2015, 33.Kpk.45.184/2016/5.) (EBH/465/2/2016, 36.Kpk.45.892/2016./4.)	37

Nekem itt ne szórakozz! (EBH/502/2/2015, 20.K.30.130/2016/16.)	38
Egy kis foci (EBH/517/4/2015, 8.K.31.540./2016/4.)	38
Mindenkivel kötöttek szerződést, csak vele nem (EBH/8/25/2015, 20.K.33.298/2015/16.)	40
 IV. Nemzetközi kapcsolatok	 43
 V. Kommunikáció és partnerség	 49
 VI. A megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat	 61

Bevezető

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság a hátrányos megkülönböztetés elleni jogvédelem szintjének emelése érdekében, az egyéni és közérdekű diszkriminációs panaszok kezelésén túl, 2016-ban is a segítségnyújtási, együttműködési és tájékoztatási mandátumaiban rejlő további, megvalósítható lehetőségeket kereste.

A hatósági döntéshozatal függetlenségének és pártatlanságának biztosítékaként, a hatóságnak folyamatosan a megfelelő egyensúlyt kell kialakítania és fenntartania a különböző jellegű jogkörei között.

Az egyenlő bánásmód érvényre juttatása során a hatósági jogalkalmazás, a jogsérelmek közigazgatási eljárásban való kivizsgálása, az ún. „kvázi – bírósági” hatáskör a domináns és egyúttal a leginkább kapacitásigényes alaptevékenységünk.

A folyamatban lévők mellett, ebben az évben is közel ezer új szakmai ügygel foglalkoztunk és pontosan 278 panasz kivizsgálását zártuk le végzéssel vagy határozattal. Emellett a hatóság jogászai számos előadást tartottak különböző szakmai és képzési programokban, nemzetközi rendezvényeken és munkacsoportokban tevékenykedtek, kiadványokat írtak és szerkesztettek, de még így sem állt módunkban minden megkeresésnek eleget tenni.

Az év központi kommunikációs témája az EBH láthatóságának és elérhetőségének növelése volt. A jogtudatosítást a fővárosban a védett tulajdonságokra és a jogorvoslat lehetőségére fókuszáló plakátkampánnyal kezdtük, majd a helyi elérésünket lehetővé tevő megyei referensi hálózat népszerűsítésével folytattuk több mint 30 megyei rendezvényen, a referensek személyes közreműködésével.

Ezzel párhuzamosan ebben az évben áttörést értünk el a hatóság közösségi média jelenlétében is. A meg többszöröződött felhasználói érdeklődés hatására hangsúlyossá tettük a rendszeres online információ és szakmai tartalomszolgáltatást a honlapunk mellett az egyre népszerűbb facebook-oldalunkon is.

Tájékoztató kiadványunkban beszámolunk a hatóság éves tevékenységének részleteiről, közöljük a statisztikai adatokat, valamint a diszkrimináció különböző területein vizsgált és 2016-ban jogerőre emelkedett esetekből nyújtunk válogatást.

Dr. Honecz Ágnes

I. A hatóságról*

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság (EBH) ellenőrzi Magyarországon az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését, az ország egész területére kiterjedő illetékességgel. Az EBH független, autonóm államigazgatási szerv. Feladatait csak törvényben lehet megállapítani. Feladatkörében nem utasítható, tevékenységét más szervektől elkülönülten, befolyásolástól mentesen végzi. Az EBH elnökét a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök kilenc évre nevezi ki.

Az EBH elsődleges feladata a diszkriminációs ügyekben benyújtott panaszok, bejelentések kivizsgálása. A hatóság a közigazgatási eljárás szabályai szerint folytat vizsgálatot, munkáját az országos lefedettségű egyenlőbánásmód-referensi hálózat segíti. A hatóság a diszkriminatív magatartások megelőzését, felismerését, a diszkriminációmentes szemlélet elsajátítását a jogalkalmazás mellett szakmai publikációkkal, programokkal és információs kiadványokkal támogatja.

Az EBH tevékenységének jogi kereteit Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) határozza meg.

Diszkrimináció

A diszkrimináció az egyenlő bánásmód követelményének megsértése. A törvény (Ebktv.) értelmében akkor sérül az egyenlő bánásmód követelménye, azaz akkor valósul meg diszkrimináció, ha valakit vagy valakiket a törvényben felsorolt úgynevezett védett tulajdonságuk miatt ér sérelem. A védett tulajdonságok az Ebktv.-ben felsorolt olyan tulajdonságok, jellemzők, amelyek alapján a megkülönböztetés a törvény értelmében sérti az egyenlő bánásmód követelményét, tehát diszkriminációnak minősül.

Az Ebktv.-ben felsorolt védett tulajdonságok:

- nem
- faji hovatartozás
- bőrszín
- nemzetiség
- nemzetiséghez való tartozás
- anyanyelv
- fogyatékoság
- egészségi állapot
- vallási vagy világnézeti meggyőződés
- politikai vagy más vélemény
- családi állapot
- anyaság (terhesség) vagy apaság

* Az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárását Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. tv. szabályozza. A jogszabályra a tájékoztató kiadvány Ebktv. rövidítéssel hivatkozik.

- szexuális irányultság
- nemi identitás
- életkor
- társadalmi származás
- vagyoni helyzet
- foglalkoztatási jogviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama
- érdekképviselethez való tartozás
- egyéb helyzet, tulajdonság vagy jellemző

Az Ebktv. általában olyan tulajdonságokat részesít védelemben, amelyek jellemzően veleszületett, állandó, az egyén által megváltoztathatatlan vagy nehezen megváltoztatható tulajdonságok. A nemzetközi gyakorlattal összhangban a törvénnyel védelmezett tulajdonságok a személyiség lényegi vonásai, csoportképzésre alkalmasak és előítéletek alapjául szolgálnak. A törvényi felsorolás ugyanakkor nem zárt, a felsorolásban az „egyéb helyzet, tulajdonság vagy jellemző” is szerepel (Ebktv. 8. § t) pont). Ez azonban nem jelenti azt, hogy a törvény a megkülönböztetést, a zaklatást egy személy vagy csoport bármilyen egyéb tulajdonsága, helyzete alapján diszkriminációnak tekintené. Az egyéb helyzet fogalmát szűken kell értelmezni, ebben a körben is csak a törvényben felsoroltakhoz hasonló jellegű tulajdonságok, helyzetek fogadhatók el védett tulajdonságként.

A diszkrimináció megvalósulhat közvetlen hátrányos megkülönböztetéssel, közvetett hátrányos megkülönböztetéssel, zaklatással, jogellenes elkülönítéssel (szegregáció) és megtorlással.

Jelen kiadvány az EBH 2016. évi tevékenységéről nyújt információkat. Az EBH-ról és eljárásáról a hatóság honlapján további részletes tájékoztatás olvasható.

II. Az Egyenlő Bánásmód Hatóság 2016. évi tevékenysége a számok tükrében

A 2016-os év eseménydús volt az Egyenlő Bánásmód Hatóság számára: munkatársaink 1017 szakmai ügyben jártak el, amelyből 836 tárgyévi beadvány és 181 tavalyról áthúzódó ügy volt. Az EBH megyei referensi hálózata 67 panaszt vett fel és ezen felül további 1832 ügyfélkapcsolatot rögzített.

A hatóság az év során 278 közigazgatási döntést hozott, 588 esetben az ügyfél tájékoztatásával zárta le az eljárást, 181 ügy vizsgálata pedig 2017-ben folytatódik. Az EBH 31 esetben állapította meg a jogsértést és 28 esetben foglalta határozatba a felek közötti egyezséget, valamint 96 elutasító határozatot hozott. 46 ügyben érdemi vizsgálat nélkül utasította el a kérelmet, 75 esetben eljárást megszüntető, 2 esetben egyéb végzést hozott. A hatósági munkát 55 esetben a hatóság székhelyén és 46 alkalommal más helyszínen tartott tárgyalás kísérte.

A 31 jogsértést megállapító határozat között a leggyakoribb védett tulajdonság a fogyatékoság (7) és a nemzetiséghez tartozás (7) volt, szorosan követve az anyaság (terhesség), apaság (5) és az egészségi állapot (5) által. A megállapító határozatokban rögzített védett tulajdonságként szerepelt még a nem (2), a szexuális irányultság (2), az anyanyelv (1), a nemi identitás (1), az életkor (1) és a bőrszín (1). A diszkrimináció főbb területe a foglalkoztatás (11), a szolgáltatások (6) és az oktatás (4) voltak. A hatóság 7 esetben állapította meg a jogsértést azoknál a panaszoknál, ahol a bepanaszoltak önkormányzatok vagy szerveik voltak.

A jogsértést megállapító határozatokban 25 esetben élt a hatóság a további jogsértéstől való eltiltás eszközével és 14 esetben rendelte el a jogsértő állapot megszüntetését. Összesen 4,3 millió forint értékben, 13 esetben szabott ki bírságot: a legnagyobb tételű bírság 1 millió forint, a legkisebb 50 000 forint volt. Az EBH 15 esetben rendelte a határozat nyilvánosságra hozatalát, rendszerint a hatóság, valamint párhuzamosan a jogsértő honlapján is, hozzájárulva ezzel a diszkriminációval szembeni preventív jellegű társadalmi kommunikációhoz.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 16 esetben utasította el az EBH határozatával szembeni keresetet, és 4 esetben helyezte hatályon kívül a hatóság határozatát, ebből 2 esetben új eljárás lefolytatására kötelezve az EBH-t.

A sajtó 702 alkalommal tudósított a hatóság tevékenységéről, munkatársai 27 esetben fordultak közvetlenül az EBH-hoz. A hatóság honlapját 2016-ban 36 804 egyedi látogató kereste fel, 281 709 oldalbetöltés mellett. A honlapon 66 jogesetet, 10 nyilvános határozatot, 5 bírósági döntést és 40 szakmai hírt tekinthettek meg a látogatók.

III. Esetek a hátrányos megkülönböztetés különböző területeiről

Foglalkoztatás

Fiúk, nem akartok kilépni a szakszervezetből?

(EBH/185/2014 – jogsértést megállapító határozat)

Egy szakszervezet a hatósághoz írt kérelmében előadta, hogy a munkáltatónál új szakszervezeti alapszervezetet hoztak létre. Ezt követően a munkáltató megszüntette az új alapszervezet tisztségviselőinek a munkaviszonyát, majd megfélemlítő, zaklató magatartást tanúsított azokkal a munkavállalókkal szemben, akikről úgy gondolta, hogy beléptek az új alapszervezetbe. A kérelmező elmondása szerint a termelésvezető azzal kereste meg a munkavállalókat, hogy ki kellene lépniük az alapszervezetből, különben elveszítik az állásukat. A termelésvezető több munkavállalóval kilépési nyilatkozatot íratott alá. Tekintettel arra, hogy a szakszervezet tisztségviselői a munkaviszonyuk megszüntetésével kapcsolatban bírósághoz fordultak, a kérelmező csak a munkavállalók, a feltételezett szakszervezeti tagok felé megnyilvánuló zaklató, megfélemlítő munkáltatói magatartás vizsgálatát kérte.

Az ügyben megállapítható volt, hogy a jogsértés, illetve annak közvetlen veszélye személyek pontosan meg nem határozható nagyobb csoportját érintette, és olyan tulajdonságon alapult, amely az ember személyiségének lényegi vonása, így a kérelmező szakszervezet eljárásindítási jogosultsága megalapozott volt.

A tanúként meghallgatott termelésvezető úgy nyilatkozott, hogy a vezetők munkaviszonyának felmondását követő napokban egy munkavállaló kereste fel, mert ki akart lépni a szakszervezetből. A termelésvezető, hogy a munkavállalónak segítsen, az internetről letöltött egy kilépési formanyomtatványt, amelyet – segítő szándékkal – a többi munkavállalóhoz is eljuttatott. Elmondása szerint sem kényszer, sem fenyegetést nem alkalmazott a munkavállalókkal szemben.

A termelésvezető és más tanúk vallomása alapján is egyértelműen megállapítható volt, hogy jellemzően a termelésvezető kereste fel a munkavállalókat a munkahelyen azzal a kérdéssel, hogy nem akarnak-e kilépni a szakszervezetből. A munkavállalók jellemzően a termelésvezető megkeresésére, kezdeményezésére írták alá a kilépő nyilatkozatokat, a termelésvezető irodájában. A munkavállalói tanúvallomások kiterjedtek a munkahelyi légkör és környezet ismertetésére is, a tanúk vallomásából kitűnt, hogy a munkavállalók a szakszervezettel szemben ellenséges, támadó légkört érzektek a munkáltató részéről. A munkavállalók a termelésvezető, illetve a műszakvezető megkeresését munkáltatói nyomásgyakorlásnak érezték, és féltek, hogy szakszervezeti tagságuk miatt elveszítik a munkahelyüket.

A hatóság álláspontja szerint a munkáltató a termelésvezető fenti magatartása révén a munkavállalókkal szemben, szakszervezeti tagságukkal összefüggésben, emberi méltóságot sértő magatartást valósított meg, amelyhez nem szükséges, hogy a munkavállalókat kifejezetten megfélemlítsék, vagy kilépésre kényszerítsék a szakszervezetből. A hatóság szerint az, hogy a termelésvezető (aki a vezetői

hierarchiában közvetlenül az ügyvezető alatt állt), megkereste a munkahelyen a munkavállalókat, behívatta őket az irodájába, és feltette nekik azt a kérdést, hogy nem akarnak-e kilépni a szakszervezetből, ehhez továbbá egy kilépő nyomtatványt is felajánlott a számukra, már önmagában is sérti az alárendelt munkavállalók rendelkezési jogát, és ezen keresztül az emberi méltóságát. Az eljárásban egyértelműen megállapítható volt, hogy az érintett munkavállalókkal szemben ellenséges, megfélemlítő munkahelyi környezet alakult ki.

Az Ebkttv. szerinti zaklatás tényállása nem csak abban az esetben valósul meg, ha a munkáltatói magatartás kifejezetten az ellenséges, megfélemlítő környezet kialakítását célozza. A törvény úgy fogalmaz, hogy zaklatásnak minősül az a magatartás, amelynek „célja vagy hatása” a megfélemlítő, ellenséges környezet létrehozása. A zaklatás abban az esetben is megvalósult volna, ha a termelésvezető valóban segítő szándékkal keresi meg a munkavállalókat, mivel magatartásának a hatására megfélemlítő környezet alakult ki. A termelésvezető ráadásul néhány nappal az után kereste meg a kilépés felvetésével a munkavállalókat, hogy a munkáltató felmondott a szakszervezeti vezetőknek. Nyilvánvaló, hogy ebben az egyébként is felfokozott helyzetben ez a vezetői magatartás alkalmas volt félelemérzet kialakítására a dolgozóknál. A hatóság mellett korábban működött Tanácsadó Testület 384/5/2008. számú állásfoglalásában kifejtette, hogy a „zaklatás ... nem feltétlenül szándékos magatartás, ezért arra irányuló szándék hiányában is megállapítható.”

A hatóság az ügyben megállapította, hogy az eljárás alá vont munkáltató a munkavállalók egy csoportjával szemben - érdekképviselőhöz tartozásukkal összefüggésben - zaklatást valósított meg és megsértette az egyenlő bánásmód követelményét. A hatóság a határozatában elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését, megtiltotta az egyenlő bánásmód követelményébe ütköző magatartás jövőbeni tanúsítását, elrendelte a határozat nyilvános közzétételét a hatóság honlapján 30 napra és 1.000.000 Ft összegű bírságot szabott ki.

Az eljárás alá vont munkáltató a határozat bírósági felülvizsgálatát kérte, azonban a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 25.K.30.609/2015/10. számú ítéletével a keresetet elutasította. A munkáltató az ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, amit a Kúria Kfv. II.37.834/2015/5. számú ítéletével ugyancsak elutasított.

Helyi lakosok előnyben

(EBH/251/2016 – kérelmet elutasító határozat)

Egy vidéki település helyi önkormányzatának intézménye strandgondnoki munkakörre kiírt állás-pályázatában előnyben részesítette a helyi lakosokat. A kérelmező a szomszéd település lakosaként benyújtotta pályázatát, amelyre azt a választ kapta, hogy köszönik az érdeklődését, de az állást kizárólag helyi lakossal kívánják betölteni. A kérelmező a hatósághoz fordult és azt sérelmezte, hogy pályázatát azért utasították el, mert a településen nincs állandó lakóhelye.

Az eljárásban az állaspályázatot kiíró intézmény vezetője nem vitatta, hogy a pályázat elbírálásánál csak a helyi lakosok jelentkezését vették figyelembe. Arra hivatkozott, hogy az álláshirdetésre szép számmal jelentkeztek helyiek, akik között több alkalmas személy is volt, így pusztán formáság lett volna a más településekről jelentkezők meghallgatása. Arra vonatkozólag, hogy miért számított előnynek a kiválasztásnál a helyi illetőség, az intézményvezető úgy nyilatkozott, hogy a helyi lakosok állásproblémáját kívánják megoldani, emellett a helyieket a település lakói jobban ismerik,

így nagyobb a bizalom is irántuk. A munkakör jellege miatt pedig praktikus, ha minél kisebb a távolság a munkahely és a lakóhely között.

Mivel az ún. védett tulajdonságoknak a felsorolása az Ebktv. 8. §-ában nem tartalmazza a lakóhelyet, illetve a lakóhely hiányát egy adott településen, a hatóságnak elsősorban azt kellett eldöntenie, hogy az a körülmény, hogy a kérelmező az adott településen nem rendelkezik lakóhellyel, az Ebktv. 8. § t) pontja szerinti védett tulajdonságnak (egyéb helyzet) tekinthető-e.

A hatóság mellett korábban működött Tanácsadó Testület 288/2/2010. számú állásfoglalása kifejezetten kitér a lakóhely, illetve földrajzi távolság kérdésére, és nem zárja ki, hogy azt védett tulajdonságként lehessen értékelni. Ehhez az értékeléshez azonban szükséges azon feltételek fennállása, amelyek az egyéb helyzetre történő hivatkozáskor minden esetben vizsgálándók. Vizsgálándó tehát, hogy az adott helyzet alapján létezik-e a társadalomban egy homogén csoport, és ezzel a csoporttal szemben van-e előítélet, illetve össztársadalmilag hátrányos helyzetűnek tekinthető-e.

A társadalomban általánosságban nem alkotnak homogén csoportot azok, akik nem lakosai egy adott településnek. Azt sem lehetett megállapítani, hogy az adott település lakóiban a nem helyi lakosokkal szemben egységesen előítélet létezne akár helyi szinten is; a saját településhez ragaszkodást, illetve a lokálpatriotizmust pedig a minden más településen élőkkel szembeni előítéletnek nem lehet tekinteni. Azt sem lehetett megállapítani, hogy annak a településnek a lakóihoz képest, ahol az állást meghirdették, más települések lakói össztársadalmilag hátrányos helyzetben lennének, a két település ráadásul egymással szomszédos, egyazon szűkebb régióba tartozik, hátrányos helyzetet megalapozó regionális eltérésről, számottevő földrajzi távolságról sem lehet ezért szó a vonatkozásokban. A hatóság mindezek alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a konkrét ügyben nem minősült védett tulajdonságnak az, hogy kérelmező nem azon a településen lakik, mint amelynek önkormányzati intézménye az állást meghirdette.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése ebben az ügyben a védett tulajdonság hiánya miatt nem volt vizsgálható, illetve nem volt megállapítható.

*Szakszervezeti vezető a volán mögött***(EBH/313/2016 – kérelmet elutasító határozat)**

Kérelmező a helyi közlekedési társaságnál autóbuszvezetőként dolgozott, egyúttal a társaságnál működő szakszervezet elnöke volt. A szakszervezet sztrájkbizottsága által kezdeményezett kollektív munkaügyi vita tárgyában két és fél perces telefoninterjút adott az egyik országos televízió reggeli műsorának élő adásában. Az interjú időtartama alatt a kérelmező buszvezetőként szolgálatban volt, az interjút autóbusz vezetése közben adta. A munkáltató a történetek miatt hátrányos jogkövetkezménnyel járó intézkedést alkalmazott a kérelmezővel szemben: 6 hónapra járműtakarító munkakörbe helyezte át. Mindezt a kérelmező megszegyenítőnek és megaláazónak érezte. Álláspontja szerint a munkáltató érdekképviselőhöz tartozása (szakszervezeti vezető tisztsége) miatt aránytalan mértékű joghátrányt alkalmazott vele szemben és ezzel megsértette az egyenlő bánásmód követelményét. Kérelmező egyébként a sérelmezett intézkedés miatt, annak munkajogi vonatkozásait tekintve, munkaügyi bírósághoz fordult, a munkaügyi per a hatóság eljárása alatt folyamatban volt.

Az eljárás alá vont munkáltató vitatta, hogy a kérelmezőt az általa sérelmezett munkáltatói döntéssel hátrány érte, mert a munkaügyi per miatt azt nem hajtották végre. A hatóság határozatában rámutatott arra, hogy az a tény, mely szerint a munkáltató hátrányos jogkövetkezménnyel járó intézkedés alkalmazásáról szóló határozatot hozott – függetlenül attól, hogy azt később hatályon kívül helyezik vagy a munkáltató visszavonja, azaz végül nem hajtják végre – olyan hátrányként értékelhető, mellyel kapcsolatban vizsgálható, hogy a kérelmezőt érte-e diszkrimináció. A hatóság az eljárásában kizárólag azt vizsgálta, hogy a kérelmezővel összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez, vagyis azokhoz képest, akik a munkáltató értékelése szerint az övéhez hasonló cselekményt követtek el, azonban nem tagjai a munkáltatónál működő szakszervezetnek, a munkáltató a kérelmező esetében hátrányosabb jogkövetkezményt alkalmazott-e. Tárgyi ügyben tehát a hatóságnak nem azt kellett vizsgálnia, hogy létezik-e olyan – a járművezetés során tanúsítandó viselkedéssel kapcsolatos – szabály, amit a kérelmező megszegett, hanem hogy de facto milyen szankciót alkalmazott a munkáltató a járművezetés közben beszélgető munkavállalókkal szemben.

Az eljárás során megállapítható volt, hogy más munkavállalók esetében is alkalmazott hátrányos jogkövetkezményt a munkáltató járművezetés közben folytatott beszélgetés, illetve mobiltelefon használata miatt, azonban az is megállapítható volt, hogy a kérelmező esete a többi munkavállalóéhoz képest speciális volt. A járművezetés közbeni mobiltelefon használat és a beszélgetés tartalma ugyanis minden kétséget kizáróan, objektív bizonyítékok alapján is igazolható volt. A kérelmező szakszervezeti vezetői minőségéhez kötődően adott élő egyenes adásban interjút egy tévéműsornak. A kérelmezőt szakszervezeti vezetőként munkaidő-kedvezmény illette meg, ő mégsem ezt használta ki, hanem munkavégzés közben folytatta le a szóban forgó beszélgetést. A kérelmező továbbá az interjút megelőzően fél éven belül már részesült hátrányos jogkövetkezményben, így a munkáltatónál hatályos kollektív szerződés rendelkezéseiből következő, a szankciókiszabás során alkalmazandó fokozatosság elvéhez a munkáltató a kérelmező által kifogásolt határozatának meghozatala során kötve volt. A korábbi hátrányos jogkövetkezmény alkalmazásáról szóló határozatban a munkáltató a kérelmezőt már figyelmeztette arra, hogy ismételt szabályszegés esetén súlyosabb jogkövetkezményt alkalmaz vele szemben. A hatóság megalapozottnak tartotta a munkáltató érvelését arra vonatkozóan, hogy a hátrányos jogkövetkezmény kiszabásakor a kérelmező szakszervezetben betöltött tisztsége kizárólag a kérelmezőt e minőségében megillető munkaidő-kedvezmény szempontjából bírt jelentőséggel. A kérelmező ennek tudatában döntött úgy, hogy azt nem veszi igénybe, és élő

adásban ad interjút szakszervezeti vezetőként, miközben közforgalmú személyszállítási szolgáltatásban részt vevő autóbust vezet. Ezzel kapcsolatban a hatóság rámutatott arra, hogy önmagában az a tény, hogy a kérelmező által kifogásolt munkáltatói döntésben szerepet játszott az, hogy a kérelmező szakszervezeti tisztségviselő, nem alapozza meg a védett tulajdonság és a kérelmezőt ért hátrány közötti ok-okozati összefüggés fennállását. Az ugyanis nem valamiféle, az érdekképviselőhöz való tartozáshoz kapcsolódó előítélethez köthető, hanem azon az objektív alapon nyugszik, hogy a kérelmezőt a szakszervezeti vezetői tisztségéből fakadó feladatainak ellátására munkaidő-kedvezmény illette meg.

Előzőek alapján a hatóság arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmezőt ért hátrány a speciális körülményekkel (a kérelmező által elkövetett cselekmény minden kétséget kizáróan bizonyítható volt, a kérelmezőt a szakszervezeti vezetői tisztségével összefüggő feladatok ellátására munkaidő-kedvezmény illette meg, ő azonban mégis járművezetés közben intézte azokat, fél éven belül már alkalmaztak hátrányos jogkövetkezménnyel járó intézkedést vele szemben) állt összefüggésben. A hátrány tehát a kérelmezőt nem az érdekképviselőhöz való tartozása miatt érte, ezért a hatóság a kérelmet a kérelmező védett tulajdonsága és az őt ért hátrány között fennálló ok-okozati összefüggés hiányában elutasította.

Életkora miatt nem vették fel a meghirdetett állásra

(EBH/302/2016 – jogsértést megállapító határozat)

Kérelmező azzal a panasszal kereste meg a hatóságot, hogy az állasközvetítő portálon feladott álláshirdetésben a munkakör betöltésének feltétele 20-35 év közötti életkor volt. Előadta, hogy 44 évesen jelentkezett a meghirdetett állásra, és álláspontja szerint életkora miatt nem vették fel.

Az eljárás alá vont cég arra hivatkozott, hogy a hirdetésben meghatározott életkort a munka fizikai nehézsége miatt írták elő, és inkább javaslatként tüntették fel, mint kizáró okként. Véleményük szerint ezzel jóhiszeműen jártak el, továbbá a kiválasztási folyamatban egyéb szempontokat is mérlegeltek a jelentkezőknél. Előadták azt is, hogy a meghirdetett munkakörre mintegy 70 fő jelentkezett, köztük a kérelmező is, de az ő önéletrajzát más személyekkel együtt nem értékelték annyira jónak, hogy állásinterjúra hívják be. Kifogásolta az eljárás alá vont, hogy a kérelmező önéletrajza formaönvéletrajz volt, és minden aktualitást nélkülözött a meghirdetett munkakörre nézve. Kérelmező az álláshirdetésben feltett kérdésekre nem válaszolt, és nem jelölt meg fizetési igényt sem. A munkáltató egy 21 éves fiatalot vett fel a jelentkezők közül.

A hatóság nem fogadta el az eljárás alá vont cég védekezését, mert tárgyilagos mérlegelés alapján semmilyen észszerű indoka nem volt annak, hogy miért ne lehetne alkalmas a gyümölcsös ládák mozgatásával, emelésével járó munkakör betöltésére akár az álláshirdetésben meghatározott életkorúnál idősebb személy is. A hatóság az eljárás alá vontnak azt az állítását sem fogadta el, hogy a megjelölt életkorbeli megköttést inkább javaslatnak szánta, mert ez a kikötés a pozíció betöltéséhez szükséges feltételek között szerepelt. A hatóság megállapította, hogy az eljárás alá vont megsértette az egyenlő bánásmód követelményét a kérelmezővel szemben azzal, hogy az általa alkalmazott kiválasztás diszkriminatív volt. Szankcióként eltiltotta az eljárás alá vont céget a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsításától, és elrendelte a jogsértő adatainak kivételével anonimizált jogerős határozatának nyilvános közzétételét a saját, valamint az eljárás alá vont honlapján 45 nap időtartamra.

*A részmunkaidős éjjeliőr esete***(EBH/115/2016 – jogsértést megállapító határozat)**

A kérelmező részmunkaidős munkavállalóként dolgozott heti 36 órában, éjjeliőr munkakörben. Panaszában előadta, hogy korábban rehabilitációs járadékban részesült, ezért legfeljebb heti 36 órában dolgozhatott. A jogszabályi környezet megváltozása miatt azonban 2015. március 1. napjától rehabilitációs pénzbeli ellátást állapítottak meg a részére, amely mellett legfeljebb heti 20 órás munkavégzés volt megengedett. A munkáltatója heti 20 órában nem tudta foglalkoztatni, de felajánlotta, hogy kérje az ellátás szüneteltetését, egyúttal ígéretet tett a szüneteltetés tartama alatt teljes munkaidős foglalkoztatására, magasabb munkabér mellett. A kérelmező ellátását 2015. március 1. napjára visszamenőleges hatállyal szüneteltette, majd a teljes munkaidős foglalkoztatására, valamint béremelésre vonatkozóan kérelmet terjesztett elő. Kérésének a munkáltatója nem tett eleget. A kérelmező sérelmezte, hogy a munkáltató az ígérete ellenére sem foglalkoztatja teljes munkaidőben, és a munkabére is részarányosan kevesebb, mint a vele azonos telephelyen, azonos munkakörben, teljes munkaidőben foglalkoztatott éjjeliőré. A kérelmező több védett tulajdonságot megjelölt, az eljárás későbbi szakaszában azonban már csak a foglalkoztatásának részmunkaidős jellegére tekintettel tartotta fenn a kérelmet. Az eljárás alá vont munkáltató előadta, hogy a kérelmező munkabérét kölcsönös alku alapján állapították meg. Hivatkozott arra is, hogy az éjjeliőr munkakör betöltéséhez alapfokú iskolai végzettség szükséges és kérelmező munkabérének megállapításakor az ehhez a végzettséghez rendelt minimálbért vette alapul. Hangsúlyozta, hogy a kérelmező rehabilitációs járadék melletti munkabérének megállapításakor szempontként vette figyelembe az Országos Nyugdijbiztosítási Főigazgatóság állásfoglalását is, és erre a korlátozásra tekintettel a lehetőség szerinti maximális mértékben határozta meg a kérelmező munkabérét. A hatóság az ügyben tárgyalást tartott, amelyen az eljárás alá vont kiemelte, hogy korábban, amikor a kérelmező rehabilitációs járadékban részesült, maga kérte a bérének csökkentését a keresetkorlát miatt. Ugyancsak a kérelmező kérésére csökkentették a munkaidejét heti 36 órára, hogy a rehabilitációs pénzbeli járadékra vonatkozó jogosultságát megtarthassa. Nyilatkozott arról is, hogy a kérelmező a munkakörét heti 36 órában is el tudja látni, ezért nincs szükség a foglalkoztatására teljes munkaidőben. A felek a tárgyaláson kifejezték egyezségkötési szándékukat, azonban közöttük egyezség nem jött létre.

A hatóság azt vizsgálta az ügyben, hogy az eljárás alá vont a kérelmezővel szemben foglalkoztatásának részmunkaidős jellegével összefüggésben megsértette-e az egyenlő bánásmód követelményét azáltal, hogy nem alkalmazta teljes munkaidőben, illetve személyi alapbére részarányosan kevesebb volt, mint a vele összehasonlítható helyzetben lévő teljes munkaidőben foglalkoztatott éjjeliőr munkavállalóké.

Védett tulajdonságok a jogsértés megállapító határozatokban

7 fogyatékoság	7 nemzetiséghez tartozás			
	5 anyaság, apaság	5 egészségi állapot		
		2 nem	2 szexuális irányultság	
			1 anyanyelv	1 nemi identitás
				1 életkor
				1 bőrszín

A hatóság megállapította, hogy a kérelmezővel azonos munkakörben négy főt foglalkoztat az eljárás alá vont, mind a négy főt teljes munkaidőben, egy fő a kérelmezővel azonos telephelyen, három fő másik munkavégzési helyen dolgozott. A Legfelsőbb Bíróság MK EBH 2010/2155 számú határozatára figyelemmel a hatóság nem kizárólag a kérelmezővel azonos telephelyen dolgozó munkavállalót tekintette összehasonlítható helyzetben lévőnek, hanem az azonos körülmények és szabályozás miatt a többi munkavégzési helyen dolgozó azonos munkakörű munkavállalókat is.

A hatóság a kérelmező, valamint a teljes munkaidőben foglalkoztatott éjjeliőr munkavállalók személyi alaphérének vizsgálatakor aránypárok felállításának segítségével állapította meg, hogy a kérelmező személyi alaphére havi 5.762,- Ft-tal volt kevesebb annál, mint amennyi őt arányosan megillette volna. A hatóság nem fogadta el az eljárás alá vont kimentését, amely szerint a kérelmező maga kérte, hogy a rehabilitációs pénzbeli ellátás miatt a munkabérét csökkentsék, hiszen, az ellátás szüneteltetése után – 2015. március 1. napját követően – a kérelmező már nem részesült a munkabér-különbözetet kompenzáló rehabilitációs pénzbeli ellátásban. Miután ezen túlmenően az eljárás alá vont sem nyilatkozatot, sem egyéb bizonyítékot nem terjesztett elő, a hatóság megállapította, hogy a kérelmező személyi alaphére tekintetében magát nem mentette ki, nem bizonyította, hogy a kérelmező nem a foglalkoztatásának részmunkaidős jellege miatt részesült kedvezőtlenebb bánásmódban.

A munkaidő tekintetében a hatóság elfogadta az eljárás alá vont védekezését és megállapította, hogy az eljárás alá vont azért nem alkalmazta teljes munkaidőben a kérelmezőt, mert munkaköri feladatait heti 36 órában is el tudta látni, így a kérelmet ebben a részében elutasította.

A hatóság szankcióképpen elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését és eltiltotta az eljárás alá vontat a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsításától.

Egészségügy

Ti csak a pénzért szültök!

(EBH/349/2016 – jogsértést megállapító határozat)

A magát roma származásúnak valló kérelmezőt panasa szerint az egyik kórház szülészeti osztályán, gyermekének világrahozatala közben érte a sérelem. A szülésznő vajúdas közben azt mondta neki, hogy ha még egyszer kiabál, felpofozza és az arcába nyomja a párnát. Az orvos pedig úgy fogalmazott, hogy ha a kérelmező még egyszer kiabál, behívja a pszichiátert, elveteti tőle a gyereket és „nem lehet gyese”, mindehhez pedig hozzátette, hogy „ti cigányok úgyis csak a pénzért szültök”.

A hatóság eljárásában először azt kellett megvizsgálni, hogy elhangzott-e a kérelmező roma származásával összefüggésbe hozható „ti cigányok úgyis csak a pénzért szültök” kijelentés. A kérelmező által sérelmezett többi kijelentést a hatóság nem tartotta a kérelmező roma nemzetiséghez tartozásával összefüggésbe hozhatónak. A felek álláspontja a sérelem megtörténtét illetően nem volt egységes, a kérelmező és a tanúk nyilatkozata sem egyezett. Az ügyben tartott tárgyaláson a kórházi személyzetnek a kérelmező szülésénél jelen lévő, tanúként meghallgatott tagjai (a szülész szakorvos, a rezidens, a két szülésznő, valamint a takarítónő) úgy nyilatkoztak, hogy a kérelmező által kifogásolt kijelentés nem hangzott el.

A hatóság a kijelentés elhangzásának vizsgálata körében figyelemmel volt arra, hogy a tárgyaláson megjelent kérelmező a meghallgatásukra várakozó négy tanú közül egyértelműen azonosítani tudta azt, akinek a sérelmezett kijelentést tulajdonította. A kérelmező a tárgyaláson a tanúk egymást követő behívásakor is határozott és egyértelmű volt az orvosok azonosítása tekintetében. A kérelmező továbbá a tárgyalás kezdetén az ügyintéző kérdésére spontánul és szintén egyértelműen fel tudta idézni a körülbelül öt hónappal korábban lezajlott szülés közben történeteket. A kérelmező következetes volt a tekintetben is, hogy az általa sérelmezett kijelentéseket minden alkalommal tegező formában idézte vissza. A hatóság álláspontja szerint mindez az életszerűséget támasztotta alá, ahogyan az is, hogy a kérelmező különbséget tett a meghallgatott tanúk között abból a szempontból, hogy ki az, illetve kik azok, akiknek a kifogásolt kijelentéseket tulajdonítja, és kik azok, akikkel kapcsolatban nem merült fel problémája. Mindezek alapján a hatóságban az a meggyőződés alakult ki, hogy a kérelmező által előadottak hitelesek és életszerűek.

A hatóság a sérelmezett kijelentés elhangzásának vizsgálata körében figyelemmel volt a kérelmező panaszát követő kórházon belüli vizsgálat körülményeire is. A hatóság álláspontja szerint ugyanis különösen aggályosnak tekinthető, hogy a hatóság részére benyújtott érdemi védekezés megküldéséért felelős orvos igazgató megosztotta a kérelmező panaszának tartalmát azzal az orvossal, aki egészen biztosan jelen volt a kérelmező szülésénél, ezen túl pedig magát a panaszt is átadta neki másolatban. Így a belső vizsgálatban egy olyan személy (a szülésnél jelen levő szülész szakorvos) játszott egyértelműen hangsúlyos szerepet, aki jelen volt az események megtörténtekeor és feltételezhető volt, hogy ő lehet az az orvos, akiről a kérelmező a panaszában azt állította, hogy a roma származásával kapcsolatos megjegyzést tett. Fentiekkel összefüggésben a hatóság határozatában rámutatott arra, hogy egy belső vizsgálat során nyilvánvalóan szükséges az érintettek személyes meghallgatása, garanciális jelentőségű azonban, hogy a vizsgálatot az érintettektől a lehető legfüggetlenebb személy vagy kórházon belüli testület, bizottság végezze. Semmiképpen sem elfogadható, ha egy ilyen belső vizsgálatnak a panasz által nyilvánvalóan és egyértelműen érintett személy válik a de facto felelőssévé vagy irányítójává, és a belső vizsgálat úgy történik, hogy a panasz által érintett személyek fogalmaznak meg közösen egy válaszlevelet. Fentiek okán attól a körülménytől, hogy a meghallgatott tanúk előzetesen ismerték a kérelem tartalmát és az másolatban is a rendelkezésükre állt, valamint már a tárgyalást, illetve tanúmeghallgatást megelőzően közös álláspontot alakítottak ki, a tanúvallomások értékelésekor a hatóság tárgyi ügyben nem tudott eltekinteni.

A hatóság határozatában rámutatott arra is, hogy a hatóság ügyintézőinek a tárgyalás, illetve a tárgyaláson kívüli tanúmeghallgatás során a kérelmezőről az a benyomása alakult ki, hogy a roma nemzetiséghez tartozik. A hatóság számára ezért nem volt elfogadható az a tanúk által előadott érv, hogy a kórház nem gyűjt adatot a betegek etnikai származásáról vagy valamely nemzetiséghez való tartozásáról, ezért a kérelmezőről sem tudhatták vagy tudták, hogy roma származású.

Az Ebktv. 19. §-ában foglalt bizonyítási szabályokon túl a hatóságnak azt a speciális helyzetet is szem előtt kellett tartania, amelyben a kérelmező a szüléskor a kórházi személyzet tagjaival egyedül volt, tanúi nem voltak, és egyéb lehetősége sem volt arra, hogy a körülötte lévő kórházi személyzet beszélgetését, hozzá intézett szavait rögzítse. A hatóság elfogadta a kérelmező által előadottakat arról, hogy a „ti cigányok úgyis csak a pénzért szültök” kijelentés elhangzott.

A hatóság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az elhangzott kijelentés kimeríti-e az Ebktv. 10. § (1) bekezdésében foglalt zaklatás tényállását. A hatóság álláspontja szerint a kérelmező által sérelmezett azon kijelentés, hogy „ti cigányok úgyis csak a pénzért szültök”, kétséget kizáróan a kérelmező védett tulajdonságára, azaz roma származására utal, továbbá a kérelmezőt bőrszíne alapján is roma

származásuként lehetett azonosítani. Fenti kijelentés egyszersmind egyértelműen alkalmas volt arra, hogy a kérelmező körül ellenséges, megfélemlítő, mindenekelőtt azonban megalázó, illetve megszégyenítő környezetet alakítson ki. A kijelentés megalázó jellegét erősítette a tegező forma használata is. Ezen túl, egyértelműen kijelenthető volt, hogy gyermekének világrahozatala során a kérelmező körül mindvégig jelen volt a kórházi személyzet legalább három-négy tagja, ami elégséges annak megállapításához, hogy a fenti jellemzőkkel leírható környezet a kérelmező körül de facto is kialakult. Fentiek alapján tehát a hatóság megállapította, hogy az eljárás alá vont egészségügyi szolgáltató azzal, hogy a kérelmező szülése során az őt ellátó orvos a kérelmező roma származására utaló, a panaszos emberi méltóságát sértő kijelentést tett, a kérelmezővel szemben roma nemzetséghöz való tartozásával és bőrszínével összefüggésben megvalósította a zaklatás tényállását.

A hatóság határozatában megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását. Elrendelte továbbá jogerős – az eljárás alá vont adatainak kivételével anonimizált – határozatának nyilvános közzétételét 60 napra, a nyitólapról közvetlenül elérhető módon az eljárás alá vont internetes oldalán és a hatóság www.egyenlobanasmod.hu internetes oldalán. A hatóság az eljárás alá vont egészségügyi szolgáltatóval szemben 500.000 Ft bírságot szabott ki.

A jogkövetkezmények megállapítása során a hatóság a jövőbeni hasonló esetek megakadályozása érdekében elengedhetetlenül fontosnak tartotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsításának megtiltása szankció alkalmazását. Elsősorban a generális prevenció érdekében rendelte el a határozat nyilvánosságra hozatalát 60 napra az eljárás alá vont kórház és a hatóság honlapján. A szankciók egymás melletti alkalmazását a hatóság mindenekelőtt a jogsértés súlyára tekintettel tartotta indokoltnak, figyelemmel az orvos-beteg viszony aszimmetrikus jellegére, azon belül a betegellátásba kerülő szülő nők kiszolgáltatott helyzetére, valamint arra, hogy ezekben a viszonyokban éppen ezért az emberi méltóság tiszteletben tartására fokozott figyelemmel kell lenni.

Az akadálymentes bejárat sem mindig mentes az akadályoktól

(EBH/94/2016 – egyezséggel zárult ügy)

A kérelmező egyesület közérdekű igényérvényesítőként egy egészségügyi szolgáltatóval szemben nyújtott be panaszt, melyben előadta, hogy fogyatéksamuk miatt hátrányosan megkülönböztetik az általa képviselt személyeket.

Panaszában hivatkozott arra, hogy a szóban forgó egészségügyi intézmény felújított „C” épületének bejáratánál a parkoló melletti üvegajtó – mely az akadálymentes bejutást hivatott szolgálni –, zárva van a betegek előtt; a mozgáskorlátozott személyeknek gyakorlatilag lehetetlen a parkolótól egy másik bejáratig eljutni kíséző nélkül, és a mozgáskorlátozott parkolók kialakítása sem megfelelő, mert nincs elegendő hely a ki- és beszálláshoz.

Az eljárás alá vont egészségügyi szolgáltató úgy nyilatkozott, hogy a panasszal érintett „C” épület bejáratai nem a betegforgalom számára folyamatosan nyitva álló bejáratok, hanem alapvetően tűzvédelmi menekülő utak, valamint szolgálati funkciót betöltő bejáratok. Álláspontja szerint az épületegyüttesnek van a közforgalom számára nyitva álló, szabályszerű előírásoknak megfelelő bejárata az „A” és „E” épületekben, amelyek fotocellás nyílászáróval vannak ellátva, és a közelükben mozgássérült-parkolók is találhatóak.

A hatóság ügyintézője helyszíni szemlét tartott és fényképeket készített a panasszal érintett parkolókról és az épület bejáratairól.

A hatósági eljárásban a felek között egyezség született, melyben az eljárás alá vont vállalta, hogy öt parkolóhelyből hármat alakít ki és a mozgáskorlátozottak részére fenntartott parkolóhelyek kiszélesítésével biztosítja az elegendő helyet a mozgáskorlátozottak kiszállásához a gépjárműből. Vállalta, hogy a főbejáratánál található rámpát az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően helyezi el, továbbá a „C” épület betegforgalom számára nyitva álló akadálymentesített bejáratához közel eső udvarrészén a mozgáskorlátozottak részére további négy parkolóhelyet alakít ki. A hatóság a felek közötti egyezséget határozatával jóváhagyta.

Az egyezségben vállalt akadálymentesítés megvalósulásáról az eljárás alá vont levélben tájékoztatta a hatóságot.

Oktatás

Gluténmentes diéta az óvodában

(EBH/304/2016 – jogsértést megállapító határozat)

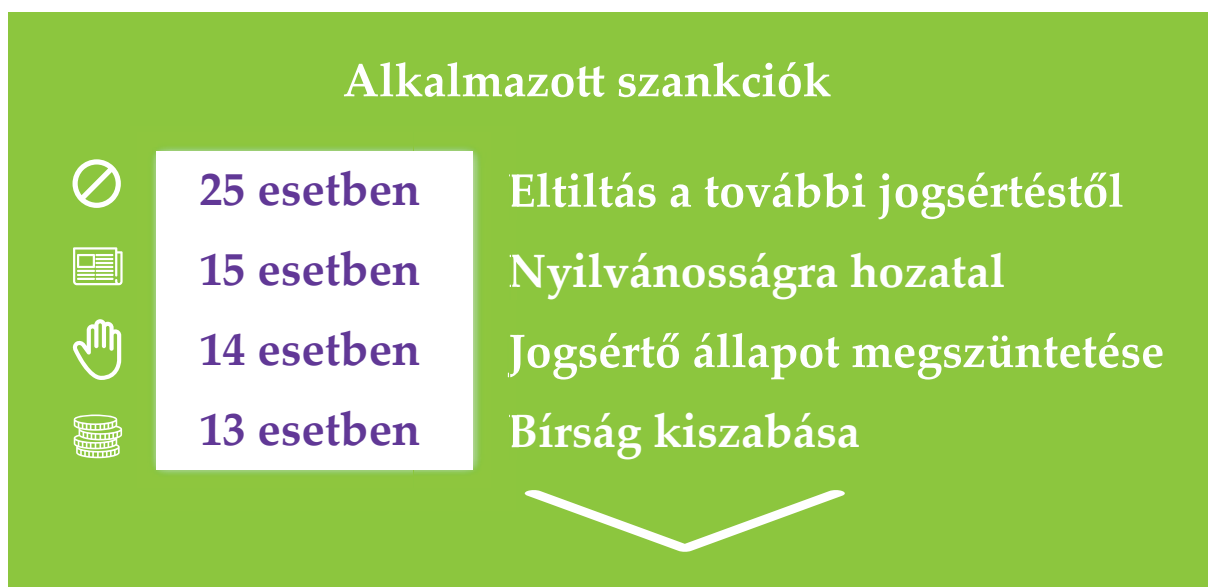
A kiskorú kérelmezők törvényes képviselője azt panaszolta a hatósághoz írt beadványában, hogy lisztérzékeny gyermekeinek az önkormányzat nem biztosítja a diétás étkezést, pedig erre vonatkozó igényét a szakvélemények kézhezvételét megelőzően jelezte az önkormányzatnak.

A polgármester arra kérte a szülőt, hogy nyújtson be hivatalos igazolást arról, hogy a gyermekek diétás étrendjét mely alapanyagokból állítsa össze a közétkeztető, és mely alapanyagokat kell elkerülnie. A településen ugyanis az önkormányzat látja el a közétkeztetési feladatot a helyi főzőkonyha segítségével, de nincs diétás szakácsuk, és külön konyha sem áll rendelkezésükre a diétás ételek elkészítéséhez.

A kiskorú kérelmezők törvényes képviselője előadta, hogy a gyermekkórház nem ad ki az önkormányzat által kért hivatalos iratot, és az orvosi ambuláns lap sem tartalmaz ilyen előírásokat, csupán annyit, hogy a gyermeknek gluténmentes diétát kell folytatnia.

A polgármester arról tájékoztatta a kérelmezők törvényes képviselőjét, hogy több közétkeztetéssel foglalkozó céget is megkerestek, de egyik sem vállalta a kérelmezett étel kiszállítását. Az óvoda vezetője pedig csak az ÁNTSZ véleményének beszerzését követően engedélyezte, hogy a szülő az otthon elkészített ételt bevigye az intézménybe, ezért a gyerek egy hétig egyáltalán nem tudott óvodába járni.

Az eljárás alá vont önkormányzat védekezésében hivatkozott arra, hogy saját konyhát üzemeltet, amely a helyi óvoda és az iskola számára is biztosítja a gyermekek étkeztetését. Mivel 2015. szeptember és október hónapokban négy szülő jelezte, hogy gyermekük tartós betegsége miatt speciális étrendre szorul (glutén-, tejérzékenység, cukorbetegség), a jogszabályi feltételekről tájékozódott és megállapította, hogy konyhájuk nem felel meg a személyi, tárgyi és műszaki előírásoknak. Ezt követően több közétkeztető cégtől is kért ajánlatokat, a polgármester személyesen is felkereste a nagyobb szolgál-

tatókat, azonban a megkeresettek nem vállalták a diétás menük szállítását a településre, annak ellenére, hogy azt is felajánlották, hogy személyesen mennek el az elkészült ételekért.

Az eljárás alá vont önkormányzat az Emberi Erőforrások Minisztériumtól kért javaslatot a kialakult helyzet megoldására, illetve állásfoglalást kért arról, hogy van-e lehetőség kötelező jelleggel a diétás étkeztetést biztosító közszolgáltató kijelölésére a minisztérium hatáskörében.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma a Gyermekvédelmi és Gyámügyi Főosztályának 54626/2/2015/GYERGYAM iktatószámú szakmai álláspontjában leírta, hogy a települési önkormányzat a diétás étkeztetés biztosítása érdekében – a költségvetési támogatás terhére – megállapodást köthet fekvőbeteg-gyógyintézettel, vagy egy másik települési önkormányzattal és keretmegállapodás keretében más település konyháját is bevonhatja. Amennyiben a diétás étkezést a szülő biztosítja, ellentételezésként az önkormányzat pénzbeli vagy természetbeni támogatást nyújthat. A fenti levél alapján az eljárás alá vont megkeresett több települési polgármestert, illetve a kórházat is, de nem járt eredménnyel.

Az eljárás alá vont önkormányzat azzal érvelt, hogy a két kiskorú kérelmező részére megállapították a pénzbeli támogatást és a konyhán dolgozó szakácsnőt beiskolázták diétásszakács-képzésre, melyet sikeresen elvégzett. A tárgyi és műszaki feltételek kialakításához azonban a konyha teljes átalakítása szükséges, amely a konyha bezárásakor, 2016. június 15-től kezdődik, és várhatóan 2016 szeptemberéig tart, költsége pedig meghaladja a 13 millió forintot.

Az eljárás alá vont nyilatkozatában egyezségi ajánlatot tett, melyet az édesanya nem fogadott el, ezért a hatóság hozott döntést az ügyben.

A hatóság nem fogadta el az önkormányzat védekezését arra vonatkozóan, hogy mindent megtettek a diétás étkeztetés biztosítása érdekében, azonban a megkeresett közétkeztetők, illetve a kórház nem vállalta az ételek elkészítését, hiszen a települési önkormányzatnak jogszabályon alapuló kötelezettsége a speciális étkeztetés biztosítása is.

A hatóság nem fogadta el az önkormányzat azon védekezését sem, hogy nem kap külön normatívát és saját költségvetésből finanszírozza a kérelmezők diétás étkeztetését, hiszen az Nktv. 89. § (4) bekezdése alapján a fenntartó vagy a települési önkormányzat támogatást kap a gyermekek kedvezményes étkeztetésének megszervezéséhez.

Nem lehetett kimentésként elfogadni az eljárás alá vont védekezését arra irányulóan sem, hogy 2016. június 15-től megkezdtek az önkormányzat által működtetett konyha átalakítását, hiszen az önkormányzat senkit sem zárhat ki a közétkeztetésből azért, mert gluténérzékeny, továbbá a 37/2014. (IV.30.) számú EMMI rendelet a diétás étkeztetés biztosítását már 2015. szeptember 1-jétől kötelezővé tette.

A hatóság az eljárás alá vontnak megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, és elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését legkésőbb 2016. szeptember 1-ig azzal, hogy annak megtöréntéről 2016. szeptember 10-ig írásban tájékoztassa a hatóságot.

A hatóság továbbá elrendelte a jogsértést megállapító jogerős és végrehajtható határozatának nyilvános közzétételét 30 napra – a jogsértő nyilvános adatainak kivételével személyazonosításra alkalmatlan módon – az eljárás alá vont hivatalos honlapján, közvetlenül a nyitólapról elérhető módon, és a hatóság honlapján is.

Gluténmentes diéta az iskolában

(EBH/146/2016 – jogsértést megállapító határozat)

A szülő az egyik fővárosi kerületi önkormányzat ellen benyújtott panaszában sérelmezte, hogy az iskolában az ételérzékenységekben szenvedő gyermekei számára nem biztosítják a gluténmentes étrendet. Kérelméhez csatolta a gyermekek iskolai felvételéről szóló határozatokat, a tartós betegségüket és a gluténmentes diéta előírását megállapító igazolásokat, az önkormányzattal folytatott levelezését, és a speciális étkezés biztosítására közzétett két önkormányzati pályázati felhívását.

Az önkormányzat érdemi védekezésében arra hivatkozott, hogy a gluténmentes diétás étrend előállítási költsége az alapanyagok árában mutatkozó többszörös árkülönbözet miatt számottevően drágább, mint más diéták vagy a normál étrend. Mindezekon felül ilyen étrend biztosítása speciális konyhatechnológiai felkészültséget igényel, ezért, ha a gluténmentes étkezést azonos áron biztosítanak, az a normál, illetve más diétás étrendű gyermekeket érintené hátrányosan. Hivatkozott arra is, hogy mindent megtesz a gluténmentes diétás közétkeztetés biztosítása érdekében, és korábban már több alkalommal különböző fórumokon pályázati felhívást tett közzé, azonban egyetlen pályázata sem zárult eredménnyel. Álláspontja szerint a vonatkozó 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletnek a diétás étkezés biztosítását előíró 15. § (1) bekezdése olyan kötelezettséget ír elő, melynek technikai feltételei nem adóttak, így az előírásoknak önhibáján kívül nem tud megfelelni. Utalt arra is, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (1) bekezdése szerint a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkezni, és álláspontja szerint az EMMI rendelet hivatkozott passzusa nem felel meg ennek az előírásnak. Az önkormányzat az eljárás folyamán úgy nyilatkozott, hogy sikerült olyan közétkeztetőt találnia, amely a gluténmentes étrendet szolgáltatná, március 23-ával a szolgáltató árajánlatát is elfogadta, tehát hamarosan megszünteti a jogsértő állapotot. Beccsoltta a diétás étrend szolgáltatását vállaló közétkeztetővel kötendő szerződést, az árajánlatot, valamint az alpolgármesternek a szolgáltatóhoz intézett levelét a szerződés megkötésére irányuló szándékról.

A hatóság az eljárásban azt vizsgálta, hogy az eljárás alá vont önkormányzat megsértette-e a kiskorú kérelmezőkkel szemben, egészségi állapotukkal összefüggésben az egyenlő bánásmód követelményét.

A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet 15. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a nevelési-oktatási intézményben minden, szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő személy számára az állapotának megfelelő diétás étrendet kell biztosítani. E rendelet előírásait a 18.§ (1) bekezdése szerint 2015. szeptember 1-jétől kell alkalmazni.

A jogszabályok alapján – különös tekintettel a fenti rendeletre –, egyértelműen megállapítható volt az önkormányzat jogszabályon alapuló kötelezettsége a kérelmezők számára, az állapotuknak megfelelő közétkeztetés biztosítására vonatkozóan. Az eljárás alá vont önkormányzat maga sem vitatta a jogszabályi kötelezettségét, csupán kifejezésre juttatta, hogy nem ért egyet az ezt előíró jogszabályi rendelkezéssel, és önhibáján kívül nem tudta azt teljesíteni.

A hatóság jogalkalmazó szervként jogszabályi rendelkezések felülvizsgálatára nem jogosult. Az adott ügyben azt vizsgálhatta, hogy az önkormányzat betartotta-e a rá nézve kötelező jogszabályi előírást. Ennek körében nem mérlegelhette, hogy milyen terhet jelent az előírás teljesítése, hiszen a hatóság nem mentesíthet a kötelező jogszabályi előírások alól, bármekkora terhet jelentsen is azok betartása.

Az önkormányzat azon védekezését, hogy megpróbálta teljesíteni a jogszabály által előírt kötelezettségét azzal, hogy pályázatokat tett közzé a megfelelő diétás étkezés biztosítása érdekében, a hatóság ugyancsak nem tudta kimentésképpen elfogadni. A vonatkozó jogszabályok ugyanis a megfelelő étrend szerinti iskolai étkezés biztosítását írják elő kötelezettségként, nem pedig a megoldás keresését. Ezt a hivatkozást a hatóság csak a szankció megállapításánál tudta figyelembe venni.

A hatóság 2015-ben is vizsgált már hasonló ügyet, amelyben egy másik szülő ugyanezen önkormányzat ellen kezdeményezett eljárást, mivel nem biztosították a gyermeke számára a gluténmentes étkezést. Ebben a panaszban egy kerületi óvoda volt érintett. Az ügyben a hatóság ugyancsak megállapította a jogsértést, és szankcióként egymillió forint bírságot is kiszabott az önkormányzattal szemben, amely a hatóság határozatának bírósági felülvizsgálatát kérte. A perben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság – a jelen ügyben hozott döntést megelőzően – a 22.K.34131/2015/10. számú ítéletével az önkormányzat keresetét elutasította. Az ítéletben a bíróság kifejtette, az hogy az eljárás alá vont „folyamatosan pályázatot ír ki a közétkeztetésre, eredménytelenül, nem tekinthető ... ésszerű indoknak tekintettel arra, hogy régen hatályban lévő jogszabályok is kötelezték arra a felperest, hogy a kiskorúak megfelelő étkezését biztosítsa. Ezen kötelezettségét egy új jogszabály ismét megerősítette, illetőleg tovább konkretizálta (EMMI rendelet 15. §).”

A hatóság a jelen ügyben hozott határozatában hivatkozott a bíróság ítéletére is.

A hatóság megállapította, hogy az önkormányzat azzal, hogy jogszabályi kötelezettsége ellenére nem biztosította a kiskorú kérelmezők számára a szakorvosi véleményben előírt gluténmentes diétás iskolai étkezést, kérelmezőket egészségi állapotuk (gluténérzékenységük) miatt a többi iskolás gyermekhez képest kedvezőtlenebb bánásmódban részesítette, közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg velük szemben és megsértette az egyenlő bánásmód követelményét.

A hatóság megtiltotta az önkormányzatnak a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, és elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését legkésőbb 2016. június 1. napjáig. A határidő megállapításánál a hatóság figyelembe vette az önkormányzat nyilatkozatát, amelyben közölte, hogy mennyi időre van szüksége a megfelelő étkezés megoldásához. A szankció meghatározásánál a hatóság tekintettel volt arra is, hogy a korábbi ügyben már bírsággal sújtotta az önkormányzatot, amely jelen eljárást megelőzően és az eljárás során is hathatós intézkedéseket tett a jogsértő állapot felszámolása

érdekében. Ugyanakkor a határozat közzétételét a honlapon a preventív hatás elérése érdekében szükségesnek tartotta.

Az önkormányzat ennek a határozatnak a bírósági felülvizsgálatát nem kérte, és megoldotta a gluténmentes diéta biztosítását a kerületi nevelési-oktatási intézményekben.

Kész cirkusz!

(EBH/479/2016 – kérelmet elutasító határozat)

Az édesapjuk által képviselt kiskorú kérelmezők, akik egyházi iskolába jártak, azzal a panasszal fordultak a hatósághoz, hogy nem részesültek az állami fenntartású iskolák diákjai számára felajánlott ajándék cirkuszjegyből, annak ellenére, hogy kitűnő tanulók voltak. Kérelmezők a cirkuszjegyeket felajánló cég, és a köznevelési intézményeket fenntartó központ ellen éltek panasszal. Védett tulajdonságként vallási meggyőződésüket jelölték meg, utalva arra, hogy vallási meggyőződésből járnak egyházi iskolába, és azért nem részesültek az ajándék cirkuszjegyből, mert egyházi iskolába járnak. Álláspontjuk szerint a bepanaszolt szervezetek vallási meggyőződésük miatt sértették meg velük szemben az egyenlő bánásmód követelményét.

A bepanaszolt intézményfenntartó központtal szemben indított eljárásban a hatóságnak mindekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy a fenntartó központ és a kérelmezők között fennállt-e olyan jogviszony, amelyben az a kérelmezőkkel szemben köteles volt megtartani az egyenlő bánásmód követelményét. Az Ebktv. 4. § m) pontja értelmében az intézményfenntartó központ mint költségvetési szerv az egyenlő bánásmód követelményét minden jogviszonyában köteles megtartani. Tárgyi ügyben azonban megállapítható volt, hogy az állami fenntartású általános iskolába járó, kitűnő tanuló gyermekek számára az ingyenes cirkuszjegyet nem a fenntartó, hanem a bepanaszolt nonprofit gazdasági társaság adományozta. A panasz tárgyát képező szolgáltatást tehát a nonprofit cég nyújtotta az állami fenntartású intézménybe járó gyermekek számára, az intézményfenntartó központ által fenntartott általános iskolák csupán technikai segítséget nyújtottak a jegyek szétosztásához. Előzőeken túl, tekintettel arra, hogy a kérelmezők nem a bepanaszolt intézményfenntartó központ által fenntartott általános iskolával álltak tanulói jogviszonyban, a bepanaszolt cég pedig csak az állami fenntartású általános iskolák kitűnő tanulói számára kívánta a fenti szolgáltatást nyújtani, a jegyek elosztása során a kérelmezők az intézményfenntartó központtal nyilvánvalóan nem kerültek jogviszonyba, és azt az ingyenes cirkuszjegy iránti igényük felmerülése sem alapozta meg. Ezért a hatóság a kérelmezőknek az intézményfenntartó központtal szemben előterjesztett panaszát a kérelmezők és a fenntartó között fennálló jogviszony hiányára tekintettel elutasította.

4,3 millió forint kiszabott bírság, 13 esetben

1 000 000

max
min

50 000

A hatóságnak a továbbiakban azt kellett vizsgálnia, hogy a kérelmezők vallási meggyőződése és aközött, hogy nem részesültek a cég által adományozott ingyenes cirkuszjegyből, fennállt-e ok-okozati összefüggés.

Az eljárás során megállapítható volt, hogy a bepanaszolt gazdasági társaság azoknak a kitűnő tanuló diákoknak adományozott ingyenes cirkuszjegyet, akik állami fenntartású általános iskolába járnak, és azok a gyermekek nem részesültek ebből, akik nem állami fenntartású oktatási intézményben tanulnak. A szolgáltatásnyújtás során alkalmazott megkülönböztetés alapja az volt, hogy kizárólag az intézményfenntartó központ által fenntartott általános iskolák tanulói részesülhettek az ingyenes cirkuszjegyből. Ebből következően egyrészt nem csak az egyházi fenntartású általános iskolák kitűnő tanulói nem kaptak cirkuszjegyet, hanem semmilyen más, olyan oktatási intézmény diákjai sem, amelyet nem az intézményfenntartó központ tart fenn. Kitűnő tanulmányi eredmény elérése esetén azonban azok a vallásos tanulók is részesülhettek a szolgáltatásból, akik állami fenntartású általános iskolába járnak.

Fentiek alapján a hatóság megállapította, hogy a kérelmezőket ért hátrány (nem részesülhettek a cég által adományozott ingyenes cirkuszjegyből) és a kérelmezők védett tulajdonsága (vallási meggyőződése) között ok-okozati összefüggés nem mutatható ki, mivel a kérelmezőket nem vallásuk miatt, hanem azért érte hátrány, mert nem állami fenntartású általános iskolába járnak. Az pedig, hogy a kérelmezők nem az intézményfenntartó központ által fenntartott oktatási intézménnyel állnak tanulói jogviszonyban, nem tekinthető olyan ún. védett tulajdonságnak, amellyel kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét vizsgálni lehetne. Ezért a hatóság a kérelmezőknek a bepanaszolt nonprofit gazdasági társasággal szemben előterjesztett kérelmét elutasította.

Hol talállok egy szurdopedagógust?

(EBH/423/2016 – egyezséggel zárult ügy)

Az érzékszervi fogyatékos, nagyothalló kiskorú kérelmező törvényes képviselője a panaszában azt sérelmezte, hogy gyermekének az általános iskola a 2014/2015. tanév második félévétől nem biztosítja a szakértői véleményben előírt heti 4 óra, diszfáziaterápia szerinti szurdopedagógiai fejlesztést. Az eljárás alá vont általános iskola védekezésében előadta, hogy 2015. szeptemberéig utazó gyógypedagógusi hálózat útján biztosította a kérelmező fejlesztését, elismerte azonban, hogy 2015. szeptember 9. napjától kezdődően az utazó szurdopedagógus hiánya miatt a kérelmező fejlesztése nem volt megoldott. Nyilatkozatában részletezte, hogy milyen intézkedéseket tett a hallássérült tanulók fejlesztésének érdekében, előadta, hogy a fejlesztési igényt több esetben jelezte az utazó gyógypedagógust biztosító egységes gyógypedagógiai és módszertani intézménynek is. Az intézmény 2015. szeptember 16. napján arról tájékoztatta az iskolát, hogy a szurdopedagógusi állás betöltésére kiírt pályázat eredménytelen volt, ezért nem áll módjában a hallássérült tanulók fejlesztésének biztosítása. Az eljárás alá vont kifejezte egyúttal egyezségkötési szándékát és előadta, hogy az egységes gyógypedagógiai és módszertani intézmény tájékoztatása szerint a legutóbbi pályázati kiírás eredményes volt, arra érkezett szurdopedagógus végzettségű szakembertől pályázat, ezért a kérelmező fejlesztése a 2016/2017. tanévtől megvalósulhat.

A kérelmező elfogadta az általános iskola egyezségi ajánlatát, amelyre tekintettel a felek között egyezség született. Az általános iskola vállalta, hogy 2016. szeptember 1. napjától kezdődően a

kérelmezőnek a szakértői véleményben előírt heti 4 óra, diszfáziaterápia szerinti szurdopedagógiai fejlesztést szurdopedagógiai, illetve hallássérültek pedagógiája szakos gyógypedagógussal biztosítja. A hatóság az egyezséget határozatával jóváhagyta.

Nem csak a gyerekek fejlesztéséről, a szállításáról is gondoskodni kell!

(EBH/129/2016 – egyezséggel zárult ügy)

A kérelmezők édesanyja az önkormányzattal szemben nyújtott be kérelmet, melyben azt panaszolta, hogy fogyatékosága miatt hátrányosan megkülönböztették két kiskorú gyermekét.

Panaszában előadta, hogy két autista gyermeke a számukra előírt fejlesztések biztosítása érdekében 2014. december 1-jétől az önkormányzat által finanszírozott alapítványi óvodába jár.

Az édesanya utalt a hatóság előtt korábban indult eljárásra, amelyben már felmerült a kérelmezők óvodába utaztatásának problémája. Az önkormányzat azonban akkor még arról tájékoztatta a hatóságot, hogy a zökkenőmentes utaztatás biztosítása érdekében kisbusz vásárlásával oldják meg a kiskorú kérelmezők óvodába szállítását, illetve más, arra rászoruló személyek szállítását is. Mindezek ellenére 2015. szeptember 1-jétől sem szállítják a gyermekeket az óvodába, ugyanis az autó meghibásodott. Az édesanya nem tudja vállalni, hogy két autista gyermekét egymaga utaztassa. Mivel a kiskorú kérelmezők óvodai ellátása és fejlesztése a szállításuk megoldatlansága miatt nincs biztosítva, a törvényes képviselő kérte a hatóságtól az ügy kivizsgálását. Az önkormányzat úgy nyilatkozott, hogy korábban az édesanya vállalta a gyermekek óvodába szállításának megoldását, egyebekben pedig nem tudnak mit tenni, mivel az önkormányzat kisbusza átalakítás alatt áll annak érdekében, hogy a mozgásukban korlátozott személyek szállítására is alkalmas legyen.

A hatóság tárgyalást tartott, ahol a felek között egyezség született, melynek során az eljárás alá vont vállalta, hogy 2016. március 15-től biztosítja a kérelmező gyermekeinek óvodába szállítását a saját támogató szolgálatán keresztül.

Lakhatás

Kilakoltatás

(EBH/466/2016 – kérelmet elutasító határozat)

A roma származású kérelmező számára a bepanaszolt önkormányzat 2008-ban utalt ki határozott időre önkormányzati bérlakást, amelybe élettársával és két kiskorú gyermekével költözött. Előadta, hogy tartozásai halmozódtak fel a közüzemi szolgáltatók felé, amelyeket igyekezett rendezni. A kérelemből kiderült, hogy a lakásbérleti szerződés időtartamának meghosszabbítása iránt a panaszos nem terjesztett elő kérelmet. A kérelmezővel szemben indított lakás kiürítése iránti perben a bíróság számára kedvezőtlen döntést hozott, ezért a panaszos többször felkereste a bepanaszolt önkormányzat lakásügyi bizottságának elnökét és kérte, hogy hosszabbítsák meg a bérleti szerződését, mert tartozásait kiegyenlítette, családja hátrányos helyzetű, gyermeke pedig autista. A kérelmeket a

bepanaszolt önkormányzat minden alkalommal elutasította. A kérelmezőt és családját 2016 júniusában kilakoltatták, a család a kérelmező élettársának rokonainál él. A kérelmező kérte a hatóságtól, hogy „kilakoltatási ügyében járjon el”.

Az eljárást lezáró határozatában a hatóság hangsúlyozta, hogy a kérelmező és családja lakhatásával kapcsolatos bírósági döntéseket, illetve a bíróság végrehajtást elrendelő végzését nem vizsgálhatja felül, arra vonatkozó hatáskörrel nem rendelkezik. Az eljárásban kizárólag az volt megvizsgálható, hogy a települési önkormányzat a kérelmező védett tulajdonsága miatt utasította-e el a lakásbérleti szerződés meghosszabbítása iránti kérelmét.

Az eljárás során tényként volt megállapítható, hogy a kérelmező határozott időre (2012. június 10. napjáig) szóló lakásbérleti szerződéssel rendelkezett, amelynek meghosszabbítását annak 2012. június 10-i lejártát követően nem kezdeményezte, így a bepanaszolt önkormányzat tulajdonában álló ingatlant 2016 júniusáig családjával együtt jogcím nélkül használta. A szóban forgó ingatlanból a kérelmezőt 2015 júniusában kilakoltatták, 2016 júniusában pedig jogerős bírósági végzés alapján a rendőrség közreműködésével a lakást kiürítették, és a végrehajtást kérő önkormányzat részére birtokba adták.

Döntésének meghozatala során a hatóság figyelembe vette, hogy a kérelmező lakásbérleti szerződésének meghosszabbítását, illetve jogviszonyának helyreállítását az arra irányadó határidőn belül nem kezdeményezte, a bepanaszolt önkormányzat lakásrendeletének megfelelő kérelmet vagy formanyomtatványt a határidőn túl sem nyújtott be az önkormányzat ingatlangazdálkodásért felelős gazdasági társaságához, illetve a bepanaszolt önkormányzathoz. A hatóság figyelembe vette azt is, hogy az önkormányzati tulajdonban álló lakás kiürítésére bíróság jogerős végzése alapján került sor és a kérelmező és élettársa – az önkormányzat lakásrendelete szerint – sem felelnek meg a szociális helyzet alapján biztosított lakásbérlet feltételeinek. Erre tekintettel a kérelmező személyes, a bepanaszolt önkormányzatnál tett látogatásai sem vezethettek volna eredményre a lakhatásának megoldásával kapcsolatban. Mindezek alapján a hatóság arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmező védett tulajdonsága (roma nemzetiséghez való tartozása), valamint az őt ért hátrány között ok-okozati összefüggés nem állt fenn, ezért a kérelmet elutasította.

Csak romáknak ne!

(EBH/459/2016 – jogsértést megállapító határozat)

Egy civil szervezet a települési önkormányzat polgármestere ellen benyújtott panaszában előadta, hogy a polgármester az önkormányzat lapjában a helyi ingatlanárakkal kapcsolatban megjelentetett cikkében nyilvánosan arra kérte a településen élőket, hogy más településekről érkező roma nemzetiségű lakosoknak ne értékesítsenek ingatlanokat.

A kérelmezőként eljáró civil szervezet álláspontja szerint a cikkben megfogalmazottakkal a polgármester az Ebktv. 10. § (1) bekezdése szerinti zaklatás tényállását valósította meg a roma nemzetiséghez tartozókkal szemben.

A hatóság értesítette a polgármestert az eljárás megindításáról és felhívta, hogy érdemben nyilatkozzon a panaszban előadottakra. A hatóság felhívása részletes tájékoztatást is tartalmazott a közigazgatási eljárásban érvényesülő speciális bizonyítási szabályokról és arról is, hogy ha a megadott

határidőn belül az eljárás alá vont nem nyilatkozik, a rendelkezésre álló adatok alapján a döntés meghozható. A hatóság felhívását a polgármester átvette, azonban nem tett nyilatkozatot.

Az önkormányzat honlapján a határozathozatal időpontjában is fellelhető cikk alapján a polgármester a lakossághoz intézett felszólításával egyértelműen megállapíthatóan azt sugallta, hogy a más településekről érkező romák eleve nem lehetnek rendszeres keresettel rendelkező, megtakarításokra, illetve vállalkozások elindítására képes személyek, és ha részletre vásárolnak ingatlant, akkor nem fizetik ki a vételárat, ezért hosszasan pereskedni kell velük. A hatóság álláspontja szerint az már önmagában is sérti a roma nemzetiséghez tartozók emberi méltóságát, ha a polgármester felszólítja a lakosságot, hogy romáknak ne értékesítsék az ingatlanjaikat, de a felszólítás ebbe az összefüggésbe helyezve kifejezetten alkalmas arra, hogy a roma nemzetiséghez tartozókkal szemben ellenséges, megalázó, megszégyenítő vagy támadó környezetet alakítson ki. A hatóság fentiekre tekintettel megállapította, hogy a polgármester a kijelentéseivel megvalósította a zaklatás tényállását a roma nemzetiséghez tartozó személyek pontosan meg nem határozható nagyobb csoportjával szemben.

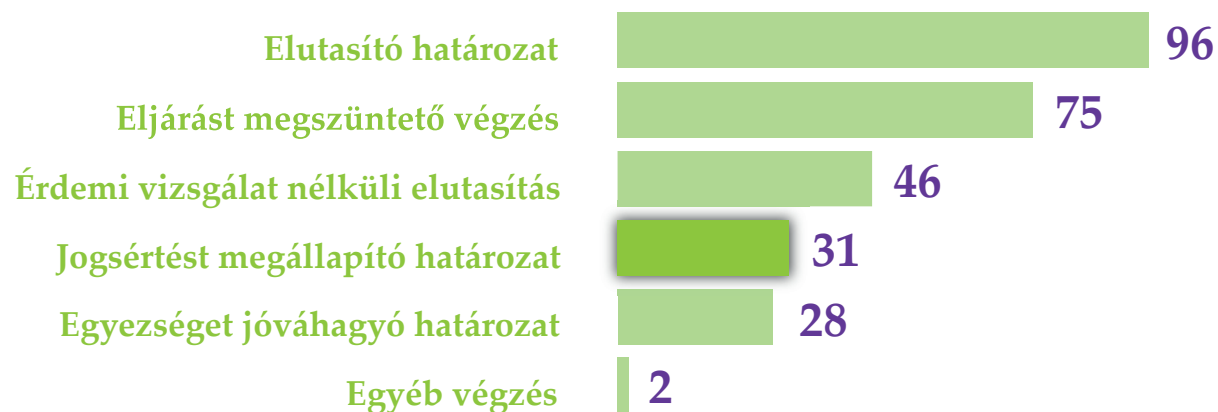
A hatóság a polgármestert 100.000 Ft összegű bírság megfizetésében marasztalta, továbbá kötelezte az önkormányzat honlapjáról a jogsértő cikk eltávolítására, vagy olvashatatlaná tételére. Fentiekén túl a hatóság rendelkezett arról is, hogy a jogerős határozatát 30 napra hozzák nyilvánosságra az önkormányzat honlapján, az önkormányzati lap legközelebb megjelenő számában, valamint a hatóság honlapján is.

Áruk forgalma és szolgáltatások igénybevétele

Cigánynak jó születni!

(EBH/381/2016 – jogsértést megállapító határozat)

A kérelmező egy település közös önkormányzati hivatalában a hivatali ügyintézés során vele történeteket sérelmezte. Panaszában leírta, hogy lejárt jogosítványa miatt szabálysértési bírsággal sújtották. Felkereste a hivatalt, mert kérelmezni akarta, hogy az összeget a fizetéséből vonják le. A kérelmező már korábban is megtapasztalta a hivatal egyik ügyintézőjének lekezelő, bántó hangnemét, a panaszolt esetben pedig az ügyintéző mások jelenlétében tett megszégyenítő megjegyzést a panaszos roma származásával összefüggésben. Az ügyintéző azt mondta, hogy „cigánynak jó születni”, mivel

az ő nyugdíjas ismerősét lejárt jogosítványa miatt jóval magasabb összegű bírsággal büntették, mint a kérelmezőt. A kijelentést kérelmezőn kívül két hivatali dolgozó is hallotta. A kérelmező számára a helyzet rendkívül kellemetlen és megalázó volt, ezért még aznap panaszt tett a hivatalvezetőnél, amiről jegyzőkönyv is készült.

Az ügyben a hatóság eljárásáról értesítette az eljárás alá vont hivatalt és nyilatkozattételre szólította föl. Az eljárás alá vont nyilatkozatában elismerte a történeteket és tájékoztatta a hatóságot, hogy a bepanaszolt ügyintézőt írásbeli figyelmeztetésben részesítette, melynek másolatát a hatóság felhívására csatolta. A hatóság további bizonyítás lefolytatását nem tartotta szükségesnek.

A hatóság megállapította, hogy kérelmezővel szemben megvalósult a zaklatás tényállása. A szankció alkalmazása során a hatóság tekintettel volt arra, hogy az eljárás alá vont még a közigazgatási hatósági eljárás megindítását megelőzően kivizsgálta az ügyet, és írásbeli figyelmeztetésben részesítette a bepanaszolt ügyintézőt, amelyben arra is felhívta a figyelmét, hogy a jövőben köztisztviselőhöz méltó magatartást tanúsítson, és tartsa be a munkavégzésre irányadó szabályokat. A hatóság elegendőnek tartotta ezért a szankció megállapításánál az eljárás alá vont számára a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsításának megtartását.

Itt tessék aláírni! – avagy látássérült személy az okmányirodában

(EBH/440/2016 – egyezséggel zárult ügy)

A látássérült kérelmező a panaszában azt sérelmezte, hogy személyazonosító igazolványt igényelt az egyik kormányablaknál, azonban látássérültsége miatt az aláírása – amely az igazolvány igényléséhez szükséges – hozzávetőleg 2-4 centiméter magas, ezért nem fért bele az igénylőlapra az aláírás elhelyezésére szolgáló keretbe. Mindezek miatt a kormányhivatal aláírás nélküli személyazonosító igazolványt készített a részére, ami hátrányosan érintette egy hitelfelvétel során. A hatóság az ügyben tárgyalást tartott, amelyen az eljárás alá vont kormányhivatal arra hivatkozott, hogy a személyazonosító igazolvány kiadása és az egységes arcképmás- és aláírás-felvételezés szabályairól szóló 414/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 33. § (3) bekezdése értelmében az írásképtelen vagy írástudatlan polgár személyazonosító igazolványának aláírás rovata bejegyzést nem tartalmaz. Nyilatkozott arról is, hogy ha az igazolványt igénylő személy aláírása nem fér bele a keretbe, úgy az okmányt technikai ok miatt nem lehet legyártani. Álláspontja szerint, miután a kérelmező korábbi személyazonosító igazolványai sem tartalmaztak aláírást, az eljárás alá vont ügyintézője jóhiszeműen járt el, mert minden segítséget megadott a kérelmezőnek, hogy aláírását a megfelelő helyen tudja elhelyezni. Az eljárás alá vont kifejtette, hogy tudomása szerint a látássérültek oktatásban részesülnek, amelyen elsajátíthatják az aláírandó felület körülhatárolását segítő eszközzel (aláíró keret) az aláírást, és önkéntes alapon lehetőségük van ilyen eszköz megvásárlására is. Hivatkozott arra, hogy csak néhány kormányablak biztosítja az aláíró keretet, az eljárás megindulásáról tudomást szerezve intézkedett maga is a segédeszköz beszerzéséről. Az eljárás alá vont arra vonatkozóan nyilatkozni nem tudott, hogy a kérelmező aláírásának kicsinyítésére számítógép segítségével miért nem kerülhet sor, különös tekintettel arra, hogy az igénylőlapra a keretben elhelyezett aláírás a személyazonosító igazolványon egyébként is kicsinyítve jelenik meg.

A felek a tárgyaláson kinyilvánították az egyezségkötésre irányuló szándékukat, majd közöttük az egyezség létrejött. Az eljárás alá vont vállalta, hogy a kérelmező választása szerinti napon ügyfél-

fogadási időben aláíró keret biztosítása mellett, soron kívül, költségmentesen kiállítja a kérelmező aláírásával ellátott új személyazonosító igazolványt. Vállalta továbbá, hogy az illetékes szervnek meghatározott időpontig jelzi a látássérültek igazolványainak elkészítésénél felmerülő problémákat, így az aláíró keret biztosítására, valamint az aláírás számítógépes kicsinyítésére vonatkozó javaslatokat. A hatóság az egyezséget határozatával jóváhagyta.

Egyéb ügyek

A város nevét nem használhatja akárki

(EBH/420/2016 – jogsértést megállapító határozat)

Az egyesületi formában működő kérelmező panaszában előadta, hogy a társadalmi szervezet célja az egyik megyéhez kötődő lesbikus, meleg, biszexuális és transznemű emberek jogainak védelme, jogegyenlőségük és érdekképviselőjük előmozdítása, önszerveződésük támogatása, esélyegyenlőségük elősegítése. Hivatkozott arra, hogy a korábban civil társaságként tevékenykedő szervezet működési formát kívánt váltani, ezért döntöttek az egyesület megalakításáról. A szervezet nyilvántartásba vétel iránti kérelmének postára adását követően tudomására jutott, hogy miután az egyesület nevében szerepel a megyeszékhely neve, a névhasználathoz szükséges a települési önkormányzat polgármesterének engedélye is. Benyújtotta az engedély iránti kérelmét, azonban a polgármester nem járult hozzá, hogy a szervezet a nevében a megyeszékhely nevét feltüntesse, illetve használja. Időközben az illetékes törvényszék végzésével annak ellenére elrendelte a kérelmező nyilvántartásba vételét, hogy az egyesület nem csatolt névhasználati engedélyt, és a bíróság végzése jogerőre emelkedett. A kérelmező közérdekű adatigénylés kapcsán arról szerzett tudomást, hogy a 2011. és 2016. közötti időszakra vonatkozóan egyedül az ő névhasználati kérelmét utasították el, 51 esetben viszont engedélyezte a névhasználatot a polgármester. A kérelmező előadta, hogy az önkormányzat azzal indokolta a kérelmének az elutasítását, hogy az egyesület nem a megyeszékhelyen, hanem a megye területén látja el tevékenységét. A kérelmező ezzel kapcsolatban nyilatkozott arról, hogy a bírósági nyilvántartásban 331 olyan szervezet szerepel, amelynek a nevében a megyeszékhely neve megtalálható, közülük 6 szervezet működési területe terjed ki a megye területére. A kérelmező egyesület álláspontja szerint a névhasználati kérelmét a tagjainak szexuális irányultsága és nemi identitása miatt utasította el a polgármester.

A hatóság megállapította, hogy a polgármester a kérelmezővel szemben megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, amely közvetlen hátrányos megkülönböztetés formájában valósult meg (átsugárzó diszkrimináció). A hatóság megállapította, hogy a kérelmezővel az Ebktv. 8. §-ában rögzített összehasonlítható helyzetben azok a természetes személyek, civil szervezetek, gazdasági társaságok vannak, amelyek részére a polgármester engedélyezte a névhasználatot. A hatóság az eljárás alá vont védekezésének körében tett nyilatkozatait részletesen vizsgálta, és megállapította, hogy azok nem voltak alkalmasak a kimentésre, mert nem tudta bizonyítani, hogy az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a névhasználati kérelemből nem volt megállapítható, hogy melyik településre utal a kérelem benyújtója, így a borítékon található feliratokból alappal lehetett feltételezni, hogy a kérelmező székhelye nem a

megyeszékhelyen található. A hatóság ezzel szemben megállapította, hogy a névhasználati kérelem tartalmából és az indokolásából a nyelvtani értelmezés szabályai szerint egyértelműen következik, hogy az egyesület székhelye a megyeszékhely. A hatóság rámutatott arra, hogy a névhasználatra engedéllyel rendelkező szervezetek között több olyan is van, amelynek a székhelye nem a megyeszékhely, tehát az eljárás alá vont gyakorlata is azt mutatja, hogy a névhasználati engedély megadásakor a megyeszékhelyen kívüli székhely nem jelent akadályt. Szintén nem szolgáltat kimentésül az az érv, amely szerint a kérelmező úgy nyújtotta be névhasználati kérelmét, hogy abban nem jelölte meg sem az alapító okirata szerinti elnevezést, sem konkrét székhelyét, ezeket az információkat elhallgatta. A hatóság álláspontja ezzel szemben az volt, hogy amennyiben az eljárás alá vont bizonytalan volt a kérelmező nevében, illetve a székhelyében, úgy a kérelem pontosítására, a hiányok pótlására kellett volna őt felhívnia.

Nem fogadta el a hatóság a polgármesternek azt a kimentését sem, hogy a kérelmező indokolása nem volt alkalmas annak megállapítására, hogy a névhasználat engedélyezése szolgálja-e a város érdekeit. A hatóság azt állapította meg, hogy a kérelmező kellően alátámasztotta, megindokolta, hogy miért kívánja a megyeszékhely nevét használni elnevezésében. A hatóság álláspontja szerint amennyiben a polgármester úgy ítélte meg, hogy a kérelem indokolása nem volt megfelelő, lehetősége lett volna a kérelmezőt a hiányok pótlására, indokainak bővebb és szélesebb körű ismertetésére felhívni. A hatóság ugyancsak nem fogadta el kimentési okként, hogy a kérelmező által kifejtteni kívánt tevékenységek jellegüknél fogva nem csak a megyeszékhelyhez köthető tevékenységek. Azok között a szervezetek között, amelyeknek az eljárás alá vont engedélyezte a névhasználatot, több olyan is volt, amelynek a tevékenysége nem korlátozódik a megyeszékhelyre, tehát a város határait átlépi. Nyilvánvalóan ide tartoznak azok az engedéllyel rendelkezők, akiknek a székhelye nem a megyeszékhelyen van, illetve az a cég, amelynek a cégnyilvántartás szerint több településen is van fióktelepe. Nem volt alkalmas a kimentésre az a nyilatkozat sem, amelyben az eljárás alá vont arra hivatkozott, hogy a kérelmezőn kívül további három esetben utasította el a névhasználati kérelmet. Önmagában az a tény, hogy az 54 névhasználati kérelemből a kérelmezően kívül másik hármat is elutasított, nem szolgálhat kimentésül annak vizsgálatakor, hogy a kérelmező kérelmét védett tulajdonsága miatt utasította-e el a polgármester. Nem fogadta el a hatóság a hivatkozást arra sem, hogy az egész megyére kiterjedő működési területű szervezetek közül öt szervezet nem kért engedélyt a névhasználatra, és az egyetlen, amelyik engedélyért folyamodott, azért kapta meg, mert a szervezet olyan személyeket köt össze, akiknek az élete egy súlyos betegség miatt egy ponton azonos: a megyeszékhelyen részesültek kezelésben. A hatóság rámutatott, hogy a felhozott indok nem ad magyarázatot arra, hogy jelen szervezet esetében miért tekintett el a kizárólagos megyeszékhelyi működési területtől, amikor a kérelmező esetében ezt nem tette. Az eljárás alá vont terhére értékelte a hatóság azt a tényt, hogy a megyeszékhely nevét engedély nélkül használó szervezetek esetében a jogsértő névhasználat abbahagyására irányuló felszólításokra csak az öt szervezet jogellenes névhasználatára vonatkozó tudomásszerzés időpontját közel 3 hónappal követően került sor, és a felszólítások kizárólag arra az esetre helyezték kilátásba a törvényszék értesítését, ha a felszólított szervezet nem igazolja, hogy milyen jogalap, döntés alapján használja a megyeszékhely nevét. Mindebből az a következtetés volt levonható, hogy a fenti szervezetek jogsértő névhasználatára kevésbé volt sérelmes az eljárás alá vont számára, mint a kérelmezőé, akinek a jogszerűtlen névhasználatáról a polgármester az engedély megtagadása után három hónappal a szervezet külön felhívása nélkül értesítette az illetékes törvényszéket.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság a polgármester részére megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, elrendelte a jogsértést megállapító jogerős határozatának nyilvánosságra hozatalát az eljárás alá vont adatainak kivételével anonimizált formában 30 napra a hatóság honlapján, valamint 500.000 Ft összegű bírság megfizetésére kötelezte.

Jó napot kívánok, kérem az igazolványokat!

(EBH/17/2016 – egyezséggel zárult ügy)

Egy közérdekű igényérvényesítésre jogosult társadalmi szervezet azzal a panasszal fordult a hatósághoz, hogy az egyik rendőr-főkapitányság megsértette az egyenlő bánásmód követelményét a hajléktalan személyekkel szemben, mert – a társadalmi szervezet előzetes kutatásai és tesztelése alapján – a hajléktalan embereket számottevően gyakrabban igazoltatják, mint a nem hajléktalan embereket. A közérdekű igényérvényesítő azt is kifogásolta, hogy az igazoltatások túlnyomó többségben nem vezetnek további intézkedéshez, emellett az igazoltatások lefolytatása a célmegjelölés tekintetében nem jogszerű, valamint az is előfordul, hogy a rendőrök a szociális ellátás (orvosi ellátás, ételosztás) igénybevétele során igazoltatják a hajléktalan személyeket.

A közérdekű igényérvényesítő által készített egyezségi tervezetet a felek megtárgyalták, majd egyezséget kötöttek és azt a hatóság a határozatával jóváhagyta.

A megállapodásban az eljárás alá vont vállalta, hogy az egyezés megkötésétől számított két hónapon belül körlevelet bocsát ki a rossz szociális helyzetű emberek egyenlő bánásmódhoz fűződő jogának érvényesítése érdekében a rendőri intézkedések során, a felek által megállapított alábbi tartalommal.

Fel kell hívni az állomány figyelmét arra, hogy az igazoltatás szigorúan célhoz kötött intézkedés, amelyet minden esetben olyan konkrét tényeknek, körülményeknek kell megalapozniuk, amelyek alapján az eljáró rendőr okkal feltételezheti, hogy a rendőrségről szóló törvény erről szóló részében meghatározott valamely cél érdekében az igazoltatásra feltétlenül szükség van. A rendőrnek minden esetben számot kell tudnia adni ezekről a konkrét tényekről, ennek megfelelően senki nem vonható igazoltatás alá pusztán azért, mert hajléktalan, vagy egyébként kedvezőtlen szociális helyzetű, illetve megjelenése alapján annak tűnik.

Fel kell hívni az állomány figyelmét arra, hogy nem egyeztethető össze az egyenlő bánásmód követelményével az ételosztáskor, illetve egyéb szociális- illetve egészségügyi szolgáltatások igénybevételekor a szolgáltatást igénybe vevő hajléktalan vagy más, rossz szociális helyzetű személyekkel szemben fogantatosított „általános igazoltatás”. Ezekben az esetekben igazoltatásnak csak nyomatékosan indokolt, konkrét okból van helye.

Az eljárás alá vont vállalta, hogy az egyezés megkötésétől számított három hónapon belül kezdeményezi az ORFK illetékes szervénél az ún. „Robotzsaru” rendszerben, az igazoltatás okaként a jelenleg használt „általános igazoltatás” helyett a rendőrségi törvényben meghatározott okok feltüntetését, hogy az intézkedések célhoz kötöttsége ellenőrizhetőbbé váljon.

A közérdekű igényérvényesítő az egyezésben vállalta, hogy – ugyancsak a fenti határidőn belül – kezdeményezi egy olyan vizsgálat lefolytatását, amely az „általános” igazoltatásokat elemzi abból a szempontból, hogy a lakcím alapján hajléktalanként azonosítható személyekkel szemben fogantatosított, „általánosként” megjelölt igazoltatások gyakorisága és eredményessége hogyan alakul a nem

hajléktalan populációt érintő „általános” igazoltatásokhoz képest. A közérdekű igényérvényesítő tudomásul vette, hogy a jelenlegi adatbázis a fentiekben vázolt adatok kiadására nem alkalmas. Az eljárás alá vont az egyezségben kijelentette, hogy támogatja a közérdekű igényérvényesítő adatkérését, mert fontosnak tartja annak vizsgálatát, hogy kimutatható-e aránytalanság az igazoltatási gyakorlatában.

A vizsgálat lefolytatása érdekében a felek az ORFK informatikai szakértőjével személyesen egyeztettek és megállapodtak arról, hogy a közérdekű igényérvényesítő az egyezség megkötésétől számított két hónapon belül kezdeményezi olyan adatbázis létrehozását, amely alkalmas a fenti vizsgálat lefolytatására. Az eljárás alá vont ezt a kezdeményezést támogatja.

A közérdekű igényérvényesítő e körben vállalta, hogy az adatbázis létrehozásához szükséges specifikációt meghatározza, az eljárás alá vont pedig szakmai támogatást biztosít, az adatbázis szűrőpróba-szerű ellenőrzését elvégzi, a szakmai egyeztetéseken részt vesz, a statisztikai adatokat a kérelmező rendelkezésére bocsátja, illetve részt vesz a közérdekű igényérvényesítővel és más, a hajléktalan-üggyel foglalkozó szervezetekkel a témakör megvitatásában.

Az eljárás alá vont vállalta az egyezségben, hogy az erre irányuló megkeresés kézhezvételétől számított egy hónapon belül támogatni fogja a közérdekű igényérvényesítő és civil partnereinek azon kezdeményezését, hogy a hajléktalansággal kapcsolatos kurzusokat a Rendészeti Oktatási Központ illessze be a rendőrképzésbe, valamint rendszeresen tájékoztatja a közérdekű igényérvényesítőt az ORFK-val az egyezség teljesítése érdekében folytatott kommunikációjáról.

A felek vállalták azt is, hogy az egyezség megkötésétől számított egy év múlva szakmai kerekasztal-beszélgetésen vitatják meg az egyezségben foglaltak érvényesülését, valamint a hajléktalan és más, rossz szociális helyzetben lévő személyekkel szemben a rendőri intézkedési gyakorlat alakulásával kapcsolatos tapasztalatokat.

A hatóság a felek között létrejött egyezséget határozatával jóváhagyta.

Ügyek a bíróság előtt

A hatóság döntéseit felülvizsgáló Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016-ban is több olyan ítéletet, végzést hozott, amelynek rövid ismertetésére azért térünk ki, mert olyan iránymutatásul szolgálnak a hasonló ügyek eldöntésénél, amelyekre a hatóság a jövőben is támaszkodhat.

Szakszervezeti tisztségviselő pszichikai alkalmassági vizsgálata

(EBH/337/9/2015, 6.K.33.621/2015/10.)

A közigazgatási eljárásban elutasította a hatóság azt a kérelmet, amelyben a panaszos egyszerre többféle sérelemre hivatkozással kérte az eljárás megindítását. Közvetlen hátrányos megkülönböztetés jogcímén sérelmezte, hogy szakszervezeti tisztségviselőként sorozatos jogsértések érték munkáltatója részéről, mert folyamatosan – szóban és írásban is – kifogásolta a munkavégzéssel kapcsolatos tárgyi feltételeket és azt, hogy a felállított szabályok nem mindenre egyformán vonatkoznak. Állítása szerint a problémái 2003 után kezdődtek, amikortól folyamatos vezényletnek volt kitéve munkahelyén, míg korábban, amíg nem töltött be szakszervezeti tisztséget, hasonló hátrányok nem érték.

Kifogásolta, hogy a munkahelyén egyedül neki kellett az összes ruháját bemutatnia ruhaszemle során úgy, hogy a második emeletre kellett felvinnie a szemlézendő holmikat, ellentétben másokkal, akiknek erre a saját szobájukban is lehetőség volt. Hátrányként élte meg a panaszos azt is, hogy az ebédszünet pár perces túllépését felettesei szóvá tették, valamint diszkriminálták a jutalmazásnál, a szolgálati jellemzések és a teljesítményértékelések alkalmával is.

A panaszos mindezekon kívül sérelemként élte meg, hogy a főigazgató az igazgatóhelyettes jelenlétében becsmérő, trágár kifejezésekkel illette, amelyeket bárki hallhatott, mivel ezekre nyitott ajtónál vagy fennhangon került sor. Kérelmező úgy érezte, hogy munkahelyén a kollégák ellene szervezkedtek, és felettesei nem védtek meg az ilyen lépésekkel szemben. Egy alkalommal még a feleségét is behívták a főnökei, mert így akarták elérni, hogy lemondjon a szakszervezeti tagságáról. Ugyancsak sérelemként élte meg, hogy a munkáltató soron kívüli pszichikai alkalmassági vizsgálatra küldte, és elmondása szerint azzal is megfenyegették, hogy nem adnak neki munkát, bevonják az önvédelmi fegyverét. A pszichikai alkalmassági vizsgálaton kitöltött tesztről nem kapott értékelést, a tesztet nem tölthette ki papír alapon, és hiteles másolatot sem kapott a kitöltésről.

Az eljárás alá vont rendvédelmi szervezet a panaszra kifejtette, hogy a ruhaszemlével összefüggő pótszemlét nem kizárólag a kérelmezőnél rendelték el, a munkaközi szüneteket mágneskártyával ellenőrzik, az adatokat pedig számítógép rögzíti. A munkáltató szerint előfordulhatott, hogy kérelmezővel szemben emeltebb hangot használtak, de mindezt a kérelmező magatartása szolgáltatott okot. A munkáltató olyan eseteket említett és támasztott alá bizonyítékokkal, amelyben a kérelmező éjjel zaklatta e-mailjeivel a feletteseit, kolléganőjére megbotránkoztató szavakat használt és a személyes elbeszélgetés alkalmával összefüggéstelenül beszélt, ezért döntöttek a soron kívüli alkalmassági vizsgálatáról. A munkáltató arra is hivatkozott, hogy a munkateher elosztása kizárólag a munkáltatói jogkört gyakorló felelőssége, a munkamennyiség mérése az érintett regionális főigazgatóság mindhárom igazgatóságán megtörtént.

A hatóság több tanú meghallgatását követően elutasította a kérelmet, mivel a kérelmező egyetlen sérelme sem volt összefüggésbe hozható az általa megjelölt védett tulajdonsággal, szakszervezeti tagságviselésével.

A kérelmező a hatóság döntésével szemben előterjesztett kereseti kérelmében a határozat hatályon kívül helyezését és a hatóság új eljárásra kötelezését kérte a bíróságtól. A perbe a hatóság pernyeressége érdekében beavatkozott a kérelmező (felperes) munkáltatója.

A bíróság a keresetet elutasította, – egyebek mellett – az alábbi indokok alapján.

Nem vizsgálhatóak a kizárólag peres eljárásban előterjesztett kifogások, így a felperes hivatkozása a jogellenes elkülönítésre, melyet a közigazgatási eljárásban nem sérelmezett.

Kirekesztette a bizonyítás köréből a bíróság azon hivatkozásokat melyekben önálló, nem az EBH előtt igénybe vehető további jogorvoslatnak van helye.

Elfogadta a bíróság a soron kívüli pszichológiai alkalmassági vizsgálat körében a beavatkozó érvelését, mely szerint a NAV-nál foglalkoztatottak alkalmassági vizsgálatáról, valamint a NAV Képzési, Egészségügyi és Kulturális Intézete által nyújtott egészségügyi szolgáltatás igénybevételeire jogosultakról szóló 73/2013. (XII.30.) NGM rendelet 26. § (3) bekezdése és 21. § (4) bekezdése szerint az alkalmasság kérdésében határozó FÜV Bizottság döntése ellen nincs bírósági felülvizsgálat, az kizárólag a döntés alapján hozott személyügyi intézkedés ellen kérhető.

A bíróság ítéletében kifejtette, hogy a zaklatás Ebktv. szerinti fogalma alapján nem bármilyen magatartás vonható e definíció körébe, hanem az olyan formában megnyilvánuló munkáltatói lépések, amelyek az emberi méltóságot sértik, és akár céljukban, akár hatásukban megfélemlítő

vagy ellenséges, megszégyenítő környezet kialakítására alkalmasak, valamint az összefüggés a védett tulajdonsággal ennél a tényállási elemnél is elengedhetetlen.

A felperes minősítése, szociális segélykérelmének elutasítása és jutalmazása a bíróság álláspontja szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozik, e döntések kérelmező szempontjából negatív eredménye nem minősül zaklatásnak, és a beavatkozó e döntéseinek is kellő indokát adta, melyet a bíróság mindenben jogszerűnek talált.

Jókor és jó helyen kell jogorvoslattal élni

(EBH/616/2/2015, 33.Kpk.45.184/2016/5.)

Az elmúlt időszakban több panaszt is benyújtottak a hatósághoz azzal kapcsolatban, hogy a kérelmezők gyermekeit – a szülő hajléktalanságára tekintettel – kiemelték a családból és nevelésbe vételükről döntöttek. A hozzánk fordulóknak vagyoni helyzetüket jelölték meg védett tulajdonságként, és a nevelésbe vételről döntést hozó kormányhivatalok járási hivatalainak döntéseit sérelmezték.

A hatóság általában – mivel a panaszokat nem szabályosan nyújtották be – e-mail címükön tájékoztatta a bejelentőket, hogy hatáskör hiányában nem tud eljárni, azonban az egyik esetben ügyvéd képviselte a kérelmezőt, a panasz szabályosan volt benyújtva, így az ügyben a hatóság végzéssel döntött és érdemi vizsgálat nélkül elutasította a kérelmet. A végzéssel szemben a jogi képviselő kérelemmel fordult a bírósághoz, azonban a kérelmét elutasították. Végzésében a bíróság kifejtette azt az álláspontját – a hatóság döntésével egyetértésben –, hogy a kérelmező által megjelölt súlyos eljárási szabálysértés nem történt, és a hatóság végzése mindenben megfelelt a Ket. 72. § (2) bekezdésében foglaltaknak. A bíróság végzésében rámutatott arra, hogy a kérelmező által sérelmezett körülmény, mely szerint a kormányhivatal járási hivatala vagyoni helyzete alapján hátrányosan megkülönböztette, az eljáró hatóság határozatának érdemi indokolására előterjesztett jogorvoslati kérelem. A kérelmezőnek a hatósági határozatban foglaltak vitatására fellebbezési eljárásban van lehetősége, melyről a Hivatal a kérelmezőt a határozatában tájékoztatta. A bíróság a fentieken túl megjegyezte, hogy a Ket. 104. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú döntést hozó hatóság a sérelmezett döntést, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja; ennek során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz. A fellebbezési hatóság tehát az elsőfokú szerv döntése vonatkozásában teljes körű felülvizsgálatot végez, a vizsgálatában túlterjeszkedhet a fellebbezésben foglaltakon. A hatóság tehát nem vizsgálhatja azt, hogy más hatóság megsértett-e valamely eljárási vagy anyagi jogszabályt az eljárásában, ezt az a tény sem alapozza meg, hogy a Hivatal a döntésének indokolásában hivatkozott a kérelmező vagyoni helyzetére.

(EBH/465/2/2016, 36.Kpk.45.892/2016./4.)

A hatóság ugyancsak hatáskörének hiányát állapította meg, és a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül utasította el abban az ügyben is, amelyben a kérelmező egy kormányhivatal végzésében foglaltakat talált diszkriminatívnak, és a hivatal ügyintézését, döntését kifogásolta. A hatóság döntését felülvizsgáló bíróság – osztva a hatóság álláspontját –, végzésében kifejtette, hogy a panasz valójában a kormányhivatal által lefolytatott alapeljárásban eljáró közigazgatási szervek eljárásának a jogszerűségét, valamint az általuk hozott döntés, illetőleg érintőlegesen a helyi önkormányzati rendeletek

EBH határozatok bírósági felülvizsgálata

Hatályon kívül helyezés **4** Új eljárás (2)

Kereset elutasítása **16**

(adórendelet, helyi építési szabályzat) jogszabályoknak való megfelelését vitatta. Ezeknek a döntéseknek a felülvizsgálatára az EBH nem rendelkezik hatáskörrel, mint ahogyan arra sincs hatásköre, hogy önkormányzati rendeleteket törvényességi szempontból felülvizsgáljon.

Nekem itt ne szórakozz!

(EBH/502/2/2015, 20.K.30.130/2016/16.)

Elutasította a kereseti kérelmét a bíróság annak a felperesnek, aki korábban azzal kereste meg a hatóságot, hogy álláspontja szerint hátrányos megkülönböztetés érte, amikor egy szórakozóhelyre nem engedték belépni. Amikor a hatóság a kérelmezőt felhívta arra, hogy jelölje meg azt a védett tulajdonságát, amelyre tekintettel véleménye szerint a sérelem érte, a kérelmező a vendéglő egyik hölgy munkatársára hivatkozott, akivel már régebb óta haragos viszonyban állt. Az ügyben a kérelmező megkereste a területileg illetékes fogyasztóvédelmi hatóságot is, amely a kérelmet elutasította, mert megállapította, hogy a kérelmező által panaszolt napon zártkörű rendezvény volt a vendéglőben, egy nyugdíjasklub tartotta ott a rendezvényét. Az étterem megfelelően jelezte a bejáratra elhelyezett táblán a zártkörű rendezvényt, így a felügyelet nem tárt fel szabálytalanságot. Az EBH a kérelmet azért utasította el, mert a kérelmező nem tudott olyan védett tulajdonságot megjelölni, amely miatt a sérelem érte, a haragosaként megemlézett hölgyismerőse nem volt ilyennek tekinthető.

A bíróság – elfogadva a hatóság érvelését – ugyancsak megállapította, hogy a felperesnek a vendéglő munkatársaival fennálló személyes konfliktusa, amely miatt a hölgy megtagadta tőle a belépést a szórakozóhelyre – nem minősül védett tulajdonságnak. A bíróság utalt arra, hogy önmagában abból a tényből kifolyólag, ha egy személyt nem engednek be egy meghatározott szórakozóhelyre, nem lehet olyan következtetést levonni, hogy a hátrány azért érte, mert rendelkezik valamilyen védett tulajdonsággal. A védett tulajdonság és a hátrány közötti okozati összefüggésnek kell fennállnia ahhoz, hogy megállapítható legyen az egyenlő bánásmód követelményének sérelme.

Egy kis foci

(EBH/517/4/2015, 8.K.31.540./2016/4.)

Egy futballcsapat néhány szurkolója azt sérelmezte, hogy a panaszban megjelölt sportlétesítményben, az adott futballcsapat szurkolói számára biztosított szektorokban, kizárólag az adott csapat szurkolói kártyájának birtokában tekinthetik meg a labdarúgó mérkőzéseket, illetve a kártya kiváltásához ún. vénalenyomatot – a tenyér érhálózatáról előállított biometrikus adatot – kell szolgáltatniuk, és a belépéskor a sportrendezvényre – a kártya bemutatása mellett – vénaleolvasó szkennel segítségével is azonosítani kell magukat. Tekintettel arra, hogy az ellenfél csapat szurkolói részére kialakított

vendégszektorban helyet foglaló szurkolók, valamint a VIP-szektorba jegyet vásárlók vénaszkennelés azonosítás nélkül látogathatták ugyanazon sporteseményeket, a kérelmezők úgy vélték, hogy őket a bepanaszolt sportrendezvényt szervező gazdasági társaság hátrányosan megkülönböztette. Kérelmük alátámasztására a kérelmezők a nevükre szóló szurkolói kártyákat, illetve a „C” szektorba szóló jegyet és bérleteket csatoltak.

A hatóság az ügyben hozott határozatában rögzítette, hogy az Ebktv. 8. §-ában foglalt felsorolás nem tartalmaz olyan védett tulajdonságot, hogy „szurkoló”, ezért elsődlegesen eldöntendő kérdés az, hogy ha valaki szurkoló – tehát valamely sportszervezet csapatának sikerét kívánja, azzal valamilyen szinten azonosul, előszeretettel látogatja mérkőzéseit és ott a játékosokat buzdítja –, védett tulajdonságnak tekinthető-e. A hatóság ezt a tulajdonságot összevetette a hatóság mellett korábban működő Tanácsadó Testület 288/2/2010. (IV.9.) számú állásfoglalásában meghatározott kritériumokkal. A hatóság megállapította, hogy az adott szurkolói minőség esetében össztársadalmi szempontból hátrányos helyzetű, homogén csoportról beszélni nem lehet, a társadalomban az adott csapat drukkerivel szembeni negatív előítéletek sem érzékelhetők. Nyilvánvalóan nem befolyásolja továbbá alapjaiban az egyén mindennapi létét az sem, hogy melyik csapatnak szurkol, az az egyén döntésén alapuló, nem megváltoztathatatlan jellemző, fennállása nem szükségszerű, és jellemzően látható jegyei sincsenek.

A hatóság azt a lényeges szempontot is kifejtette, hogy a „drukkerséghez” hasonló, különböző ízlésbeli, kulturális, szabadidő-eltöltési preferenciák, kedvtelések – pl. gyűjtőszenvédély, valamilyen zenestílus vagy zenei együttes iránti rajongás – kezelése védett tulajdonságként parttalanná tenné a diszkrimináció vizsgálatát, és devalválná a törvényben felsorolt védett tulajdonságok körét. A védett tulajdonságokra vonatkozó felsorolás – ahogy arra a TT-állásfoglalás is rámutat – az Ebktv.-ben nem azért nyitott, mert mindenféle helyzettel, tulajdonsággal, jellemzővel kapcsolatos megkülönböztetés, sérelem a diszkrimináció körébe tartozik – ebben az esetben a védett tulajdonságokra utalás is feleslegessé válna –, hanem azért, mert a folyamatos társadalmi változások megkívánják, hogy olyan – hátrányos helyzetű – csoportok is védelemben részesüljenek, akikre a törvény megalkotásakor a jogalkotó nem gondolhatott. Ezt a gondolatmenetet követi az Alkotmánybíróság IV/988-8/2015. számú határozata is, mely az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében garantált diszkriminációttilalom „egyéb helyzet szerinti különbségtétel” fordulatával összefüggésben rögzíti: „Ez a fordulat ad lehetőséget az Alkotmánybíróságnak arra, hogy a társadalom aktuális változásaira időszerűen reagálva mindig maga határozhassa meg, melyek a társadalom sérülékeny csoportjai, vagyis mely csoporthoz tartozók tekinthető kiszolgáltatottnak, kirekesztettnek, illetve folyamatos és indokolatlan hátránnyal sújtottnak.” Az adott futballcsapat szurkolói a hatóság megítélése szerint semmilyen tekintetben nincsenek kitéve kiszolgáltatottságnak, kirekesztettségnek, társadalmilag hátrányos helyzetnek, ezért e minőségük elismerése védett tulajdonságként nem indokolt. A hatóság ezért a kérelmezők által hivatkozott helyzetet, tulajdonságot, vagyis azt, hogy egy meghatározott futballcsapat szurkolói, nem tekinthette sem az Ebktv. 8. § t) pontja (egyéb helyzet), sem a 8. § j) pontja (politikai vagy más vélemény) körébe tartozó védett tulajdonságnak. A hatóság tehát a védett tulajdonság hiányát állapította meg, és részben erre tekintettel a kérelmet elutasította.

A kérelmezők a hatóság határozatának bírósági felülvizsgálatát kérték. A bíróság a kereseti kérelem elbírálásakor egyetértett a hatóság kérelmet elutasító döntésével, az abban foglalt érvelést pedig a más vélemény mint védett tulajdonság vonatkozásában kiegészítette a következőkkel: „Az, hogy a jogalkotó a más véleményt, mint közelebbről meg nem határozott tulajdonságot a politikai vélemény mellett nevesítette, azzal egyrészt hasonlóan járt el, mint a t) pont megalko-

tásával, azaz előre meg nem határozható olyan véleménnyel bírót kívánta a védendő tulajdonsággal rendelkezők körébe vonni, akiknek a véleménye nem azonosítható politikai véleményként, de azzal azonos hatású. Másrészt előre számolt azzal, hogy léteznek olyan rendszerszintű, de politikainak nem minősülő vélemények, előre nem tipizálható vélemények, amelyek védett tulajdonságként azonosíthatóak. A más véleménynek a politikai véleménnyel azonos jellemzője az, hogy e vélemény rendszerszintű, meghatározott eszmerendszer megnyilvánulása, a politikai véleményhez hasonló komplexitású kategória, s ekként meghatározó jegye a személyiségnek. A rendszerszintűség, a komplexitás abban nyilvánul meg, hogy a mindennapi életet akként befolyásolja alapvetően, hogy az életvitel számos területén hatással bír, és rendszerint annak vállalása argumentációs folyamat eredménye, ellentét esetén szükségszerűen magával vonja az azonosulásra vonatkozó válaszadást.”

A bíróság a szurkolók által hivatkozott véleményt tehát nem tekintette olyanként, mint amelyet a jogalkotó védelemben kívánt részesíteni, mondván, hogy „egy focicsapat iráni mély elköteleződésből fakadó támogató kijelentésük mögött nincs komplex eszmerendszer, mindennapi életvitelüket, annak számos szegmensét akként nem befolyásolja, mint egy politikai véleménnyel azonos más vélemény, s ahhoz nem kapcsolódik eszmerendszerrel való azonosuláshoz szükséges belső és külső argumentációs folyamat.”

A bíróság álláspontja az Ebktv. t) pontja vonatkozásában megegyezett a Tanácsadó Testület t) pontról megalkotott állásfoglalásával, hangsúlyozva, hogy a TT-állásfoglalás ugyan nem jogforrás, de az érintett jogszabály értelmezéséhez a Kúria által sem vitathatóan figyelembe vehető jogértelmezési segédlet a jogalkalmazó szerv számára (Kúria Kfv.III.37.615./2015/4.).

A „... t) pont általános megfogalmazásával a jogalkotó a jogalkalmazó számára lehetőséget biztosított arra, hogy az eléje került helyzetet mérlegelve azonosíthasson valamely megkülönböztetés vonatkozásában olyan tulajdonságot, amelyet a jogalkotó is ekként nevesített volna. E körbe eső mérlegelés azonban nem korlátlan.”

Mindenkivel kötöttek szerződést, csak vele nem

(EBH/8/25/2015, 20.K.33.298/2015/16.)

Megállapította a jogsértést a hatóság annak a kérelmezőnek az ügyében, aki azt sérelmezte, hogy politikai véleménye miatt nem kötött vele szerződést a munkáltató egy határozott idejű projekt befejeződését követően.

Kérelmezőt az eljárás alá vont egyik területi szerve alkalmazta 2013. januártól határozott idejű munkaszerződéssel 2014. december 31. napjáig egy projektben. Szerződését többször hosszabbították, mint mindenki másnak is, a projekt végéig szinte automatikusan. 2015. január 1-től azonban nem kötöttek vele új szerződést. Január első napjaiban szerzett arról tudomást, hogy a projektben dolgozó összes kollégája aláírt új szerződést az eljárás alá vontnál valamilyen munkakörben, kivéve őt, annak ellenére, hogy széleskörű szakmai ismeretekkel rendelkezik, tehát sokféle munkakörben lehetett volna továbbfoglalkoztatni.

Kérelmező 2014. október 12. napjáig független képviselőként vállalt közéleti szerepet a helyi önkormányzatban, ami köztudott volt róla a munkahelyén. Ebben a szerepében gyakorta bírálta a helyi politikai vezetést, ami közvetlen felettesében ellenérzéseket keltett, lévén – kérelmező szerint annak ő – elkötelezett támogatója.

Az eljárás alá vont képviselője védekezésében előadta, hogy véleménye szerint a munkáltatónak nincs kötelezettsége arra, hogy egy határozott idejű munkaszerződés határozott idejének lejárta után újabb szerződést kössön a munkavállalóval.

A Hatóság a tényállás feltárása céljából tárgyalást tartott és, tanúkat hallgatott meg.

Határozatában a hatóság megállapította, hogy a munkáltató részéről a szándék sem volt meg arra, hogy a kérelmezőt a továbbiakban foglalkoztassa, míg más munkavállalóknak kész motivációs levelet küldtek ki, hogy ezzel is támogassák őket a kiszemelt pozíció elnyerésében. Ezt a különbségtételt az eljárás alá vont nem tudta indokolni a munka jellegére vagy természetére hivatkozással, az általa alkalmazott különbségtétel pedig nem volt arányosnak tekinthető, így a hatóság a közvetlen hátrányos megkülönböztetés megtörténtét megállapította.

A hatóság határozatában 100.000 Ft bírságot szabott ki, tekintetbe véve a jogsértés súlyát, és annak következményeit a kérelmezőre nézve. A határozat bírósági felülvizsgálata iránt az eljárás alá vont keresetet nyújtott be. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a keresetet megalapozatlannak találta és elutasította. Indokolásában – egyebek mellett – rámutatott, hogy a hatóság által meghallgatott tanúk (projektvezető, osztályvezető, területi igazgató és a kérelmező két kollégája) egyöntetűen nyilatkoztak arról, hogy kérelmező munkájával kapcsolatban nem volt kifogás a munkáltató részéről, tehát ez nem lehetett indoka annak, hogy vele nem kötöttek új szerződést a projekt lejárta után. Az is megállapítható volt, hogy a kérelmezővel azonos végzettséggel rendelkező kollégánőt a projekt befejezése után határozott időre alkalmazták, azonban a kérelmezőnek nem adtak lehetőséget arra sem, hogy motivációs levélben fejthesse ki jövőbeni terveit, az általa vállalni kívánt pozíciókat. A bíróság kifejtette, hogy „nem vitatottan a Kjt. 25. § (1) bekezdés a) pontja alapján lehetőség van arra, hogy a határozott idejű közalkalmazotti jogviszony lejártát követően nem kell indokolni, hogy a munkáltató miért nem foglalkoztatja továbbra is a volt munkatársát, azonban a bíróság osztotta azt az alperesi hivatkozást, hogy ez nem jelenti, hogy ezzel visszaélve az egyenlő bánásmód megsértésével lehetősége van és jogában áll egyeseket továbbfoglalkoztatni, míg másokat nem.”

A bíróság ítéletének indokolásában hivatkozott arra, hogy sem a közigazgatási, sem a peres eljárás során nem bizonyította a felperes munkáltató, hogy olyan jellegű önálló munkavégzést igénylő szabad munkaköre, mint ami a mentori kört érintette 2015. január 1-jét követően nem volt, hiszen ezen időpont után a kérelmező végzettségével hasonló végzettségű munkavállalót alkalmazott úgy, hogy kinevezését meghosszabbította. Azt sem tudta a munkáltató bizonyítani, hogy a kérelmezőnek nem volt olyan képzettsége, végzettsége, amely szükséges lett volna a kinevezése módosításához, meghosszabbításához, és arra sem adott kimentést, miért nem tették a kérelmező számára lehetővé legalább azt, hogy motivációs levelet nyújtson be a vele összehasonlítható helyzetben lévő munkavállalókhoz hasonlóan.

IV. Nemzetközi kapcsolatok

Equinet – Egyenlőségi testületek európai hálózata (European Network of Equality Bodies)

A hatóság munkatársai – a 2015-ös évhez hasonlóan – 2016-ban is az Equality Law in Practice (Esélyegyenlőségi jog a gyakorlatban) és a Gender Equality (Nemek közötti egyenlőség) munkacsoportok munkájában vettek részt.

Ezen túl, 2016-ban a hatóság az Equinet új, a kvázi bírói hatáskörrel rendelkező egyenlő bánásmóddal foglalkozó szervezeteket tömörítő Cluster on Quasi Judicial Functions csoportjában is képviseltette magát.

Az Equality Law in Practice munkacsoport 2016. évi munkájának gerincét a csoport tagjai által készített, és a 2016. november 9-10-én Budapesten megrendezett Equinet szemináriumon (Equinet seminar – Fighting discrimination on the basis of race and ethnic origin) bemutatott, a nemzetiséghez tartozáson alapuló hátrányos megkülönböztetés legfontosabb kérdéseit és problémáit európai perspektívában tárgyaló munkaanyag (discussion paper) kidolgozása képezte. Az európai tagszervezetek munkacsoportba delegált tagjai – köztük az EBH munkatársa – a nyár folyamán kitöltötték a munkacsoport első, 2016 márciusában tartott megbeszélésén kidolgozott kérdőívet, amellyel a nemzetiséghez való tartozáson alapuló diszkriminációval (különös tekintettel a romákat érintő hátrányos megkülönböztetésre) kapcsolatos legfontosabb témákat és kérdéseket illetően szolgáltatott adatot az országukról az őket delegáló szervezet tapasztalatai alapján. A munkacsoport második, 2016. szeptember 22-én Rigában tartott megbeszélésén a munkacsoport tagjai – a hatóság munkatársának részvételével – a munkaanyag előzetes tervezetéről folytattak diskurzust: felvázolták a végleges tartalmat és struktúrát, valamint döntöttek a további adatszolgáltatás szükségességéről. A Fighting Discrimination on the Ground of Race and Ethnic Origin címet viselő munkaanyag végül a szeptemberi ülést követő adatszolgáltatás, illetve a novemberben, Budapesten megtartott szeminárium után nyerte el végleges formáját, és a 2017-es év elején vált hozzáférhetővé az Equinet internetes oldalán (www.equineteurope.org), illetve jelent meg nyomtatásban.

A Gender Equality csoport tagjai – a hatóság munkatársának részvételével – 2016-ban folytatták az előző évben megkezdett, az egyenlő munkáért egyenlő bér kérdésével foglalkozó kiadvány elkészítését. A csoport munkájának eredményeként az Equinet 2016-ban publikálta az Equal Pay! How to build a case on equal pay című kiadványt, amely praktikus útmutatást kíván nyújtani az egyenlő bánásmóddal foglalkozó szervezetek munkatársainak, illetve olyan ügyvédeknek és jogi szakembereknek, akik a valamely védett tulajdonságon alapuló eltérő bérezés miatt szeretnének eljárást kezdeményezni és az ügyet sikerre vinni, vagy mindennapi munkájuk során az egyenlőtlen bérezéssel kapcsolatos ügyeket vizsgálnak ki.

2016. december 16-án az EBH Cluster on Quasi Judicial Functions csoportba delegált munkatársa a csoport első megbeszélésén vett részt Brüsszelben. A megbeszélés célja a kvázi bírósági funkciót ellátó egyenlőbánásmód szervezetek tapasztalatcseréje, illetve a későbbi megbeszélések fókuszpontjainak kijelölése volt. A megbeszélés során olyan témákat érintettek a résztvevők, mint az általuk képviselt szervezetek eljárásrendje közötti hasonlóságok és különbségek, az e szerve-

zetek előtti jogérvényesítés előnyei a bírósági úthoz képest, az eljárások lefolytatása során tapasztalt kihívások (például tárgyalás tartása, tanúk meghallgatása), illetve az e szervezetek által folytatott médiastratégia. A megbeszélésen szóba került egy összehasonlító jellegű beszámoló elkészítése az egyes szervezetek eljárásairól, akár leíró, akár elméleti jelleggel, illetve egy, a jó gyakorlatokról szóló útmutató összeállítása.

*

A hatóság munkatársa 2016. április 4-én és 5-én részt vett Bécsben, az egyenlő esélyű hozzáférés és észszerű alkalmazkodás témakörében rendezett Equinet-szemináriumon (Equinet seminar: Accessibility and reasonable accommodation). Az Equinet-tag szervezetek munkatársai számára rendezett szeminárium témája a fogyatékos embereket érintő diszkrimináció kérdésköre volt, ezen belül a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés és az észszerű alkalmazkodás fogalmára kívánt rávilágítani az európai uniós és a nemzetközi joggyakorlat tükrében.

*

A hatóság munkatársa részt vett a 2016. május 19-én és 20-án Prágában az Equinet és a cseh ombudsman (Public Defender of Rights, Ombudsman) – amely egyben a cseh egyenlő bánásmóddal foglalkozó szervezet is – által közösen szervezett, a nemek közötti egyenlőség kérdésével az oktatás területén foglalkozó szemináriumon (Equinet Seminar on Gender Equality in Education). A képzés célja az volt, hogy az egyenlő bánásmóddal foglalkozó szervezetek munkatársai számára fórumot biztosítson a kölcsönös információcseréhez és tanuláshoz, valamint a legfőbb kihívások és jó gyakorlatok megvitatásához a nőket, illetve férfiakat érő hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban, különös figyelemmel az oktatás területén jelen lévő diszkriminációs jelenségekre.

*

Az EBH elnöke és munkatársa részt vettek az Equinet 2016. szeptember 29-én és 30-án Brüsszelben megtartott évi rendes közgyűlésén (Annual General Meeting, AGM). A közgyűlésen az Equinet vezetősége beszámolt a szervezet 2015-ös tevékenységéről, ismertette az elmúlt év költségvetését, a 2016-os év munkatervében előirányzottak megvalósulását, illetve a 2017-es évre szóló munkatervet, melyet a tagság egyhangúan megszavazott. A résztvevők szavaztak továbbá Bosznia-Hercegovina Emberi Jogok Ombudsmani Hivatalának (Institution of Human Rights Ombudsman of Bosnia and Herzegovina) felvételéről az Equinet szervezetébe.

Fentiekén túl a résztvevők meghallgatták az Európai Parlament, a Bizottság, a Rasszizmus és Intolerancia elleni Európai Bizottság (European Commission against Racism and Intolerance, ECRI), az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (European Union Agency for Fundamental Rights, FRA), az Emberi Jogok Intézetének Európai Hálózata (European Network of National Human Rights Institutions) képviselőinek a beszámolóit az emberi jogok helyzetéről.

Az Equinet vezetőségének tagja a közgyűlésen ismertette, az egyenlő bánásmód testületek működésére 2016. júniusában Brüsszelben kidolgozott szttenderdeket, amelyek az Equinet honlapjáról elérhetőek és amelyeket a hatóság a magyar nyelvű fordítást követően 2017 tavaszán a saját honlapján is közzé tett. A közgyűlésen bemutatták azt az Equinet honlapjáról a www.equinete-

urope.org/-Members-Directory linkről elérhető, egyszerűen kereshető címtárat, amely a tagszervezetekre vonatkozó olyan releváns ismereteket tartalmaz, mint például hatáskör, személyi hatály és a vizsgálható védett tulajdonságok köre. Az Equinet igazgatóságának elnöke ismertette a szervezet 2016. évi munkáját és a 2017-re tervezett feladatokat.

*

2016 októberében az EBH második éve működő Kommunikációs és Partnerségi Főosztálya számára különösen fontos és reflektív képzésre került sor. Az Equinet Social Media képzést szervezett az egyenlő bánásmóddal foglalkozó európai szervezetek kommunikációs szakemberei számára a Facebook dublini irodájában, amely egyben a médiavállalat eurázsiai központja is. A program nyolc szekcióban és két workshopon zajlott. A résztvevők meghallgathatták Julie de Baillencourt, a Facebook EMEA internet-biztonságpolitikai menedzserének prezentációját is.

Az első szekció a közösségi média stratégiai portfólióját és kampánytervezését érintette, hangsúlyokkal az egyenlő bánásmóddal foglalkozó európai intézmények kommunikáció speciális igényeire. Julie de Baillencourt ismertette a Facebook diszkriminatív tartalmakra és gyűlöletbeszédre vonatkozó irányelveit és a moderálással kapcsolatos protokoll mechanizmusait. Javasolta, hogy a szervezetek alakítsanak ki együttműködést a Facebook helyben delegált munkatársaival a médiacég online platformjain megjelenő gyűlöletbeszédrel szemben. A közösségi média aktuális trendjeinek áttekintésében előtérbe kerültek a rendelkezésre álló technikai lehetőségek (FB Business, FB Pixel) és a vizualitást és multimediális hatást előtérbe helyező folyamatok. A következő szekció a sikeres tartalmak létrehozásáról és megfelelő promótálásáról szólt, elsősorban a nonprofit szférában, és a nemzetközi szervezeteknél hatásos olyan marketingmódszerekről, amelyek egy-egy ismert személyiséggel (ambassador, influencer) generálnak nagyszámú elérést az online kampányokban. E témakör jelentőségét hangsúlyozta az EBH számára a januári plakátkampányt tesztelő kutatás is.

A képzés három tematikus workshopjának egyike a belgiumi UNIA és az EBH munkatársának vezetésével a speciális célú kampánystratégiákkal foglalkozott, Campaigns and how to promote your organization címmel, és lehetőséget adott a tapasztalatok cseréjére és a tervek megvitatására is. A workshopok megosztották eredményeiket egymással.

Külön szekció foglalkozott a Flickr, Youtube, LinkedIn, Twitter SM-platformokkal. Hangsúlyosan megjelentek az országok médiaízlései közötti különbségek: míg a nyugati országokban és a Balkánon inkább a Twitter a primer felület, Európa többi részén egyértelműen a Facebook tölt be domináns szerepet a tagszervezetek kommunikációs portfóliójában. A résztvevők áttekintették a kampánymegvalósítás technikai oldalát, a közönségcélzás, hatékonyságmérés és marketingkorrekció alapvető eszközeit, valamint a monitorozás és moderálás témaköreit is érintették és lehetőség volt a különböző monitoring-eszközök kipróbálására is.

A szakmai program eredményeként a képzés anyagát, valamint a tagszervezetek tapasztalatait kombinálva az Equinet Kommunikációs Munkacsoportja kézikönyvet készít általános útmutatóként a tagszervezetek kommunikációjához, SM-jelenlétük kialakításához és fenntartásához. Ebben a munkában számítanak az EBH tapasztalataira is.

A dublini képzés közös alapot teremtett a kommunikációs feladatot ellátó szervezeti egységek számára a továbbgondolkodáshoz és a tapasztalatcseréhez, egyúttal kiváló networking lehetőségnek bizonyult.

*

A hatóság munkatársa részt vett Budapesten 2016. november 9-én és 10-én, az Equinet és az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala (Office of the Commissioner for Fundamental Rights) által közösen szervezett, a nemzetiséghez való tartozáson alapuló diszkrimináció elleni küzdelem kérdéseivel foglalkozó szemináriumon (Equinet Seminar on Fighting Discrimination on Grounds of Race and Ethnic Origin). A szeminárium lehetőséget biztosított az egyenlő bánásmóddal foglalkozó munkatársak számára az információcserére, a jó gyakorlatokkal és a diszkriminációs ügyek vitele és kivizsgálása során alkalmazott eszközökkel kapcsolatos tapasztalatok megosztására, valamint kapacitásbővítésre az etnikai, illetve faji alapú hátrányos megkülönböztetéssel összefüggésben, különös tekintettel a romákat érő diszkriminációra. A szeminárium az ún. többes diszkrimináció (multiple discrimination) jelenségével kapcsolatos ismeretek átadását és megvitatását is fókuszába helyezte. Hangsúlyos témaként jelentek meg olyan esetek, amelyekben az etnikai, illetve faji hovatartozás a nemi hovatartozással (jellemzően női nemhez való tartozással), illetve a vallási vagy világnézeti meggyőződéssel képezett közös metszetet.

Az Equinet Equality Law munkacsoportjának moderátora a szemináriumon bemutatta a nemzetiséghez való tartozáson alapuló hátrányos megkülönböztetés legfontosabb kérdéseit és problémáit európai perspektívában tárgyaló munkaanyag (Equinet discussion paper on grounds of race and ethnic origin) tervezetét, melyet az Equinet Esélyegyenlőségi Jog munkacsoportja készített elő a tagszervezetek adatszolgáltatása alapján.

A szemináriumon workshopok keretében is tapasztalatot cserélhettek a résztvevők. Az oktatás területén tapasztalható, nemzetiséghez való tartozáson alapuló hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos kiscsoportos műhelybeszélgetést a hatóság főreferense vezette. Az EBH munkatársa tájékoztatta a beszélgetés résztvevőit a hatóság – alapvetően a roma gyermekeket érintő – iskolai szegregációs ügyekkel, illetve az oktatási intézményekben előforduló zaklatással kapcsolatos tapasztalatairól, majd a beszélgetés résztvevői osztották meg a delegáló tagszervezetek gyakorlatáról a legfontosabb információkat. A workshopok kiscsoportos műhelybeszélgetéseinek valamennyi vezetőjéhez hasonlóan a hatóság munkatársa is összegezte a teljes ülés számára a műhelybeszélgetésen elhangzottakat, annak érdekében, hogy arról a szeminárium valamennyi résztvevője értesülhessen.

*

A hatóság munkatársa részt vett a 2016. december 7-én Brüsszelben „A nemek közötti egyenlőség határterületei” (Diverse, Inclusive and Equal – Innovating at the intersections of gender equality) címmel megrendezett konferencián. Az Equinet által szervezett konferencia témája az interszekcionalitás kérdésköre volt. Az interszekcionális diszkrimináció alatt gyakorlatilag a több védett tulajdonság együttesén alapuló – ún. többes diszkrimináció – értendő, a konferencia ezen belül elsősorban azokra az esetekre fókuszált, amelyekben az egyik érintett védett tulajdonság a diszkrimináció áldozatának a neme.

ECRI – Rasszizmus és Intolerancia elleni Európai Bizottság (European Commission against Racism and Intolerance)

A hatóság munkatársa részt vett az ECRI 2016. május 26-án és 27-én Strasbourgban megtartott szemináriumán. A tagországok egyenlő bánásmód testületei részére évente megrendezett szeminárium a 2016-os évben kiemelt figyelemmel foglalkozott a szervezetek jövőbeni szerepével, feladataival, küldetésével. A rendezvény plenáris- és munkacsoportülésein egyaránt hangsúlyozták, hogy a nemzeti egyenlőbánásmód-testületeknek meghatározó szerepet kell betölteniük a közvélemény tájékoztatásában, az együttműködésben a civil és érdekképviselői szervezetekkel, valamint a jogérvényesítés területén. Jelentős feladatként nevesítették a kapcsolattartást mindazon hatóságokkal, bíróságokkal, amelyek az egyenlő bánásmód követelményének érvényre juttatása érdekében ugyancsak eljárhatnak. A szeminárium egyik legfőbb üzenete az volt, hogy a nemzeti testületek feladatában az egyéni sérelmek utólagos vizsgálatáról a hangsúlyt a megelőzésre kell helyezni, ennek érdekében szorosabbra kell vonni az együttműködést azokkal a civil- és társadalmi szervezetekkel, amelyek ebben partnerek lehetnek. A szemináriumon elhangzottak alapján az ECRI különösen fontosnak tartja az európai egyenlő bánásmóddal foglalkozó szervezetek azon tevékenységét, amelyek során antidiszkriminációs szempontból áttekintik a hazai jogszabályok tervezeteit, és az egyenlő bánásmód követelményének megtartása szempontjából azokkal kapcsolatban javaslatokat fogalmaznak meg. A szemináriumon ismertették az ECRI legújabb, 15. és 16. számú ajánlásait is, amelyek a gyűlöletbeszéd elleni küzdelemről, illetve a dokumentumok nélkül, szabálytalanul itt tartózkodó migráns személyek diszkriminációs cselekményekkel szembeni védelméről szólnak.

V. Kommunikáció és partnerség

Kommunikációs szempontból a 2016-os év a kampányok éve volt. A Kommunikációs és Partnerségi Főosztály működésének második évében elsősorban egy országos hatókörű, komplex kommunikációs eszközöket használó kampánnyal erősítette az Egyenlő Bánásmód Hatóság jelenlétét a köztudatban. A hatósági üzenetek hatékonysága érdekében a kampány eszközeit területi elérésben, valamint az offline és online információk felhasználói körére is specifikáltuk. A kampányelemek: a budapesti plakátkampány, a referensi hálózatra koncentrálnó megyei médiakampány és az egyenlő-bánásmód-referensek közreműködésére épített rendezvénysorozat, valamint a hatóság honlapján és közösségi oldalán futó online kampány célja egyaránt az volt, hogy felhívja a figyelmet a jogorvoslat lehetőségére, tájékoztasson a védett tulajdonságok köréről és széles körben ismertté tegye a diszkriminációval szemben garantált jogokat.

Információs plakátkampány Budapesten

A budapesti információs plakátkampánnyal indult az év. A januárban bemutatott, közösségi közlekedési reklámfelületeken, metró-, villamos-, buszjáratokon és megállóknál elhelyezett plakátok a hatósági eljárás jogorvoslati jellegét hangsúlyozták és a védett tulajdonságokat, melyekhez kapcsolódóan a hátrányos megkülönböztetés diszkriminációnak minősül.

Az egy hónapig tartó időszakban 100 db citylight-plakátot 30 db metróbelsőplakátot és 300 felszíni járműbelsőplakátot láthatott Budapest utazóközönsége a közlekedési járművek belső felületein.

A januári plakátkampány volt az EBH első olyan önálló kreatív kampánya, amely a két éve kialakított EBH-s arculati elemek kreatív anyagát használta a vizualizáció eszközeként. Ezért – és a hatóság jövőbeli kommunikációs stratégiájának megalapozása szempontjából is – nagyon fontos volt, hogy a közterületi kampányról hatásvizsgálat is készült. A kreatívok utótesztelése a POSTER_ test nemzetközi sztenderdjeit követte: azaz a kitakart, hirdető és logó/márkajelzés nélküli, majd az ezekkel ellátott kreatívokhoz kapcsolódott. A mérésben 800 fő vett részt, amely a budapesti lakosságot online mintavételi módszerrel, nem, kor (15-69 év) és iskolai végzettség szerint reprezentálta.

A kutatás a vizsgált reprezentatív lakossági minta súlyozott válaszaiból képzett output- mutatókat (észlelés/látta-e, azonosítás/tudja-e, tetszés/tetszik-e, aktivizálás/választaná-e, tévesztés/szegmensben belüli másik plakáttal, ösztönző érték/választja-e) viszonyította az azonos periódusban (idő és

időtartam) és szektorban bemutatott közérdekűfelhívás-szegmensű kampányok átlageredményeihez.

A hatásvizsgálatba bevont kampányok adataihoz képest az EBH-kampány kreatívjai a tetszés, aktivizálás és ösztönző értékekben meghaladták az átlagot. A szegmens adatainál lényegesen jobb értékekkel (tetszés, aktivizálás, ösztönzés) a hirdető EBH és a kreatív tartalom kapott pozitív minősítést. Különösen az ösztönző érték magasan mért volumene jelentős, hiszen azt mutatja, hogy a plakátokkal közvetített üzenetek nagy valószínűséggel konvertálódhatnak lakossági aktivitássá a jövőben. Az átlagot meghaladó értékek tehát azt jelölték, hogy a hatósági jogorvoslat üzenetét az észlelők magas értékkel ismerték el, ami az EBH felé fennálló bizalom jeleként értékelhető.

Az észlelés kategória alacsonyabb értékéből a szakmai vizsgálat arra következtetett, hogy csak jelentősebb kihelyezésszámmal érhető el, hogy az első információs kampány után azonnal mérhető módon kapcsolódjanak a hétköznapi ügyintézéshez a hazai államigazgatásban jogelőd, és jelentősebb időtartamú múlt nélküli intézmény információi. A mérés eredménye meggyőző információkat adott arról is, hogy a további kampányok eredményessége a figyelemfelhívó jelleg dominanciáját igényli.

Hirdető	Egyenlő Bánásmód Hatóság		Kampány	Szektor
Márka	Egyenlő Bánásmód	Észlelés	6,7	34,8
Periódus	2016/01.	Azonosítás	10,7	38,3
Médiatípus	Vegyes	Teljes tetszés	42,4	36
Szektor	Szolgáltatás	Teljes aktivizálás	39,6	24,6
Kategória	Egyéb szolgáltatás	Teljes tévesztés	2,2	2,6
Szegmens	Közérdekű felhívás	Vásárlásösztönző érték	87,5	58,1

Hatásvizsgálati eredmények az EBH közterületi kampányáról

Megyei egyenlőbánásmód-referensi kampány

2016 utolsó negyedében zajlott az a megyei referensi hálózat népszerűsítésére irányuló média-kampány és rendezvénysorozat, amely elsőként épített a 2009 szeptemberében kialakított rendszer referenseinek személyes közreműködésére.

A megyei referensi szolgáltatásnyújtás létrehozásával egyes hatósági szolgáltatások igénybevétele megyei és járási helyszíneken is elérhetővé vált. A referensek hetente tartanak ügyfélfogadásokat, tájékoztatják a hozzájuk forduló ügyfeleket és közreműködnek a panaszbeadványok elkészítésében, illetve továbbításában. A hálózat fontos közvetítői szerepet lát el az egyenlő bánásmód követelményének társadalmi szintű megerősítésében és helyi partnerségeken keresztül támogatja a diszkriminációval szemben garantált jogok megismerését. A referensi hálózat szolgáltatásainak minőségére irányuló ügyfélélegedtség mérése hetedik éve erősíti meg, hogy a megyei szolgáltatásnyújtásra szükség van, és jelzi vissza az ügyfelek elégedettségének tartósan magas értékét.

A 2016-os év utolsó negyedére időzített megyei kampány ráirányította a megyei lakosság figyelmét a hálózat helyi jelenlétére és egyidejűleg a személyes találkozás lehetőségét nyújtotta a helyi rendezvényeken a referensekkel. A 3 hónapos időszakban országszerte több mint 30 megyei rendezvényen találkozhattak közvetlenül az egyenlőbánásmód-referensekkel a résztvevők. A megyei

kampány célja kifejezetten az volt, hogy egyre többen megismerjék a referenseket, az ügyfélfogadások megyei és járási helyszíneit, időpontjait. A kampány hatásait erősítendő, ugyanebben az időszakban a közösségi médiában online hirdetésekkel tettük közzé folyamatosan a megyei referensek ügyfélfogadásának helyszíneit és időpontjait, és más, a diszkrimináció felismerését és megelőzését elősegítő információkat. A hatóság honlapjára irányított felhasználóknak pedig konkrét jogesetekkel mutattuk be az emberi méltóság jogi garanciáit, a hatóság eljárását és a jogorvoslat lehetőségét.

A figyelemfelhívó jelleget erősítve, 8 megyében azonos napon tettünk közzé a Forduljon hozzánk! szlogennel megyei lapok online felületein a címlapról tartósan elérhető és a hatósági arculat színeit és kreatívjait használó hirdetéseket minden megyében a helyi referensek ügyfélfogadásáról. A hírfelületről linkeken keresztül közvetlenül elérhetővé tettük a hatósági honlap jogestei mellett a mobilapplikációt, az ügyfélfogadás felületét, a panaszbejelentő nyomtatványt és a hatóság közösségi médiafelületét is. További megyékben a helyi lapokban jelentettünk meg az információkat.

A médiakampány üzeneteinek rögzülése és további potenciális ügyfelek elérése érdekében a hirdetéseket egy hónap elteltével, november végén, az újabb személyes találkozási alkalmakat nyújtó aktuális megyei rendezvények adataival ismét közzé tettük.

A referensi hálózatot népszerűsítő megyei kampányt az Egyenlő Bánásmód Hatóság – kampányainak történetében először – a referensek személyes közreműködésével bonyolította le. Az alábbiakban bemutatott megyei rendezvényeken a referensi közreműködés változatos volt, a kihelyezett ügyfélfogadástól a gyerekek és fiatalok elérésére koncentráló programokon keresztül a szakmai prezentációkig és előadásokig, sokféleképpen valósult meg. Minden eseményen terjesztettek a

referensek tematikus szórólapokat és szakmai kiadványokat, valamint az EBH logózott ajándéktárgyait is. A logózott tollakból, sapkákból, fénycsíkokból jutott a különféle vetélkedők díjazottjainak és az EBH korosztályok szerint összeállított információs tesztjeit kitöltőknek is.

Békés megyében dr. Csúri Gábor a Békéscsabai Jókai Színház hallás-, és látássérültek számára akadálymentesített Légy jó mindhalálig című színdarabjának októberi előadására szóló színházjegyeket ajándékozott látássérült és hallássérült közösségeknek, valamint további olyan szakembereket hívott meg a bemutatóra, akiket az előadáson szerzett élmények az akadálymentes szolgáltatások körének bővítésére ösztönözhetnek a megyében. Az előadás előtt a hallássérült és látássérült közönség tagjai a narráció részeként kulisszabejáráson vettek részt, Csúri Gábor pedig sajtótájékoztatón válaszolt a médiamunkatársak és a további érdeklődők kérdéseire. A referens találkozott a Dévai Szent Ferenc Alapítvány nagyszalontai gyermekotthonából érkező gyerekekkel is, akik nagy örömmel fogadták a logózott táskákat, ajándéktárgyakat.

Csongrád megyében dr. Kiss Éva a komoly hagyományokkal rendelkező és változatos programkínálatot felmutató Szentesi Napokon a fogyatékossgal élő közösség számára hirdetett „A szeretet mindent elfogad” című sportrendezvényhez kapcsolódott. A szervezők független standot biztosítottak a szakember számára, aki terjesztette a hatóság szórólapjait és szakmai kiadványait, plakátokkal hívta fel a figyelmet a referens megyei jelenlétére valamint szakmai tanácsokkal állt az érdeklődők és a helyi média rendelkezésére. A kampányidőszakban kétszer jelent meg hirdetés a Délmagyarország című újság oldalain, amely a referensi ügyfélfogadás helyszíneit és időpontjait is tartalmazta.

Bács-Kiskun megyében dr. Tóth Edina a Mozgáskorlátozottak Kiskunhalasi Egyesületének partnereként személyesen tájékoztatta a Kiskunhalasi Érzékenyítő Esélynap résztvevőit a referensi hálózat szolgáltatásairól. A referens kihelyezett ügyfélfogadást tartott, és EBH-emblémás ajándékokkal jutalmazta a diszkrimináció felismerését segítő feladatok megoldását. Októberben a SINOSZ programjában olyan jogeseteket ismertetett, amelyekben fogyatékos személyek indítottak eljárást a munka világában megvalósuló diszkriminációs magatartások miatt. Októberben a Hírös Agórában megrendezett Esély Nap iskolába járó résztvevőinek szervezett játékos vetélkedőket és a megyei ügyfélfogadási tapasztalatokról tartott prezentációt. A kampányidőszakban a közel harmincezer példányszámú Délmagyarország című megyei lapban tájékoztattuk a lakosságot a referens októberi ügyfélfogadásáról.

Jász-Nagykun-Szolnok megyében dr. Kormányos Nóra önálló standját látogathatták a Civil Kavalkád hagyományos megyei szabadtéri nagyrendezvény résztvevői. Az EBH-ról és a referens ügyfélfogadásáról szóló információkat a városi lap, a Civil Forrás is megjelentette. A referens további szakmai programokkal vett részt az Országos Könyvtári Napok helyi programjában, a SINOSZ rendezvényén és a Nemzeti Tehetség Program elsősorban fiatalokat vonzó rendezvényein.

Veszprém megyében dr. Fábián Alexandra Balatonalmádiban kapcsolódott az Országos Könyvtári Napok programjához. A referens iskolások művészeti csoportjainak hirdetett rajzversenyt „Miért ciki a diszkrimináció?” címmel. Az eredményhirdetésen a gyerekekkel a Mozgássérültek Aktív Egyesületének kerekesszékkal közlekedő elnöke beszélgetett. Számos logózott ajándék jutott a rajzverseny díjazottjainak.

Zala megyében ugyancsak dr. Fábián Alexandra a Látásfogyatékosok Egyesületének Fehér bot rendezvényén állított önálló standot, amelyre az „Egyenlő bánásmód – Mindenkit megillet!” szlogent tartalmazó plakátokkal hívta fel a figyelmet. A referens a hatósági eljárásról informáló Braille-írásos

szórolapokat adott át a látásfogyatékos résztvevőknek. A kampányidőszakban a Zalaegerszegi 7 Nap című hetilap huszonötzres olvasótáborához jutottak el a referensi ügyfélfogadás hírei.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében dr. Hronszy Regina nyitott fogadóórát tartott a Miskolci Egyetem Állam és jogtudományi Karán az Igazságügyi Ügyintézői Szak hallgatóinak, illetve az Értelmi Fogyatékosok Egyesületének és a CSEÖH partnereként gyermekrajz pályázatot hirdetett az egyenlő bánásmód kötelezettségének témakörében. A pályázatra benyújtott alkotásokból kiállítást szervezett a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtárba és az ünnepélyes megnyitón átadta a szakmai zsűri díjait. Az esemény utáni sajtótájékoztatón a referens tájékoztatta a résztvevőket a referensi hálózat szolgáltatásairól, válaszolt a média munkatársainak kérdéseire, majd kihelyezett ügyfélfogadást tartott.

Komárom-Esztergom megye változatos programokon adott lehetőséget dr. Kócza Júlia részvételére. A referens augusztusban a Befogadó Társadalomért Egyesület esztergomi szabadtéri rendezvényén tartott kihelyezett ügyfélfogadást, szeptemberben a tatabányai Esély Nap ifjúsági programjaiban vett rész és hirdetett a város iskolásainak rajzpályázatot a diszkriminációról. Októberben a Vértesszőlő Általános Iskolájában rendezett kulturális fesztiválon kiállítást szervezett az alkotásokból, díjazta a pályaműveket és sajtótájékoztatón mutatta be a referensi munkáját.

Novemberben a fogyatékos amatőr előadók országos szintű tehetségkutatásának kereteit nyújtó tatabányai Százszorszép Fesztiválon vett részt és adta át az EBH különdíjait a győri Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Intézmény fiatalokból álló színjátszó csoportjának, de elhelyezte a hatóság logózott ajándéktárgyait valamennyi díjazott ajándécsomagjában is. A rendezvényekről tudósítottak a megyei lapok, a városi televíziók, amelyek a referensi ügyfélfogadásokat is rendszeresen közlést tesznek.

Nógrád és Heves megyében dr. Simon Ágnes fogadja a hatóság ügyfeleit. A referens Salgótarjánban az egyenlő bánásmód követelményére a Tanévnyitó Fesztivál résztvevőinek figyelmét hívta fel. Önálló standján a diákok logózott ajándékokat választhattak a diszkrimináció felismerését és elkerülését elősegítő játékos feladatok megoldásáért.

Heves megyében az egri Esélyek Háza decemberi érzékenyítő programjában vett részt a hatóság referense. Az EBH önálló standján nagy volt az érdeklődés, sokan vettek részt az ismeretátadó játékokban, a kisgyermek az EBH-s plakátkirakóval versenyeztek, a nagyobbak EBH-kvízt oldottak meg, miközben a szülőket tájékoztatta a referens a hatóságról és szolgáltatásairól.

Somogy megyében dr. Berdár Valéria a CSEÖH és a Napkerék Egyesület partnereként iskolai rendezvénysorozaton a diákokat és a tanárokat tájékoztatta az egyenlő bánásmód kötelezettsé-

géről. Novemberben a Nemzetközi Tolerancia Naphoz kapcsolódó konferencián az EBH munkatársával együtt tartott prezentációt, bemutatta a hatóság szakmai kiadványait és felhívta a figyelmet az EBH esetjogából a honlapon elérhető digitalizált tartalmakra.

Dr. Kovács Krisztián Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar megyékben látta el a referensi feladatokat, aki szeptemberben, Debrecenben, a Nagyerdei Víztorony 118 nm-es H2O-galériájában szervezett a referensi hálózat népszerűsítésére irányuló szakmai programot. Különlegességgéppen a rendezvényre a figyelmet a Víztorony megvilágítása hívta fel, az EBH-arculat színeivel.

A referens Nyíregyházán a Fehér Bot októberi világnapján a megyei könyvtárba szervezett szakmai programot a Vakok és Gyengénlátók Egyesületével. A referens az EBH eljárásáról, illetve a jogorvoslat lehetőségéről és a megyei tapasztalatokról tartott előadás kereteiben bemutatta a hatóság társadalomtudományi kutatási programját, és a tanulmányok kötetét átadta a könyvtári állományba. Kiállította az EBH kutatási installációját, és a kiállított táblákkal prezentálta a diszkriminációs mechanizmusok és mintázatok feltárására irányuló vizsgálat eredményeit.

Fejér és Pest megyékben dr. Szatmári Éva az egyenlőbánásmód-referens, aki az Apor Vilmos Katolikus Főiskola romológia szakos hallgatóinak tartott előadást szeptemberben, valamint interjúban tájékoztatta a Dabas Rádió hallgatóit és a Térségi Napló helyi lap olvasóit a referensi szolgáltatásokról.

A referens Székesfehérváron a kampányidőszakban három alkalommal tájékoztatta az I. István Szakgimnázium végzős hallgatóit a hátrányos megkülönböztetéssel szemben garantált jogorvoslatról és a diszkrimináció esetén követendő eljárásról. Az eseményt jelentős helyi médiaérdeklődés kísérte.

Zala megyében dr. Asztalos Dóra felhívására „Így látom én” címmel Vas megyei gyermekek készítettek rajzokat az esélyegyenlőségről. A szombathelyi eredményhirdetésről és a díjazottakról, valamint a referens megyei jelenlétéről a megyei lap is készített tudósítást. Ugyancsak az ügyfélfogadás népszerűsítésére nyújtott alkalmat az Összetartás Sportegyesület sporteseménye. A rendezvény célja a közösségépítés, a sport iránt elkötelezett ép, és fogyatékossgal élő emberek saját élményű tapasztalatszerzése volt. A szakmai programban, a referens tájékoztató előadása után, közös gyakorlatokat vezettek a sportegyesület tagjai, ép és fogyatékos résztvevők közreműködésével.

Mi jut eszedbe az egyenlő bánásmódról vagy az esélyegyenlőségről? Hátrányban vannak-e azok a társaid, akik valamilyen betegséggel küzdenek? Szerinted éri-e valamilyen hátrány a vakokat, mozgáskorlátozottakat, a siketeket, időseket vagy azokat, akik mélyszegénységben élnek? Ezekkel a témakörökkel ajánlott Tolna megyében figyelemfelhívó iskolai rajzpályázatot dr. Gajda Zoltán referens. Az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód témaköréhez kapcsolódó alkotásokat novemberben értékelte a szakmai zsűri, a Gyermekkönyvtárban rendezett kiállításon. A pályázat speciális alkalmat nyújtott a fiatalok számára a kreatív alkotómunkához, az iskoláknak pedig a diszkrimináció és az egyenlő bánásmód kérdésköreinek beemeléséhez a köznevelés kereteibe.

A referens októberben a Tolna Megyei Civil Információs Centrum, majd Pécsen, a Civil Közösségek Házának akadálymentes épületeiben tartott tájékoztató előadást a jogorvoslat lehetőségéről és a referensi hálózatról, valamint ismertette a megyei ügyfélfogadási tapasztalatokat is. Felhívta a figyelmet mindkét megyében az ügyfélfogadási időpontokra, az EBH közösségi oldalára és a www.egyenlobanasmod.hu honlapra, amelyen a referensi hálózat információi mellett jogeseteket és a diszkrimináció mibenlétét bemutató kreatív alkotásokat és szakmai kiadványokat is találnak az érdeklődők.

Győr-Moson-Sopron megyében dr. Göndör Éva referens koordinálta a hatóság közreműködését a „Jogod van hozzá! – Emberi jogok képekben” emberi jogi képzőművészeti pályázat értékelésében és a nyertesek elismerésében. A Széchenyi István Egyetem programjában a középiskolások emberi jogi oktatásában a hatóság megyei referense is közreműködött. A képzőművészeti versenyben a vállalkozás szabadsága, a művelődéshez és a magánszférához való jog, a véleménynyilvánítás szabadsága, a közérdekű adatok megismerésének joga, a diszkrimináció tilalma, az emberi méltóság és az élethez való jog témakörökben készített alkotásokkal vettek részt a diákok. Az elmúlt évekhez hasonlóan az EBH elnökhelyettese a zsűri tagjaként is részt vett a rendezvényen.

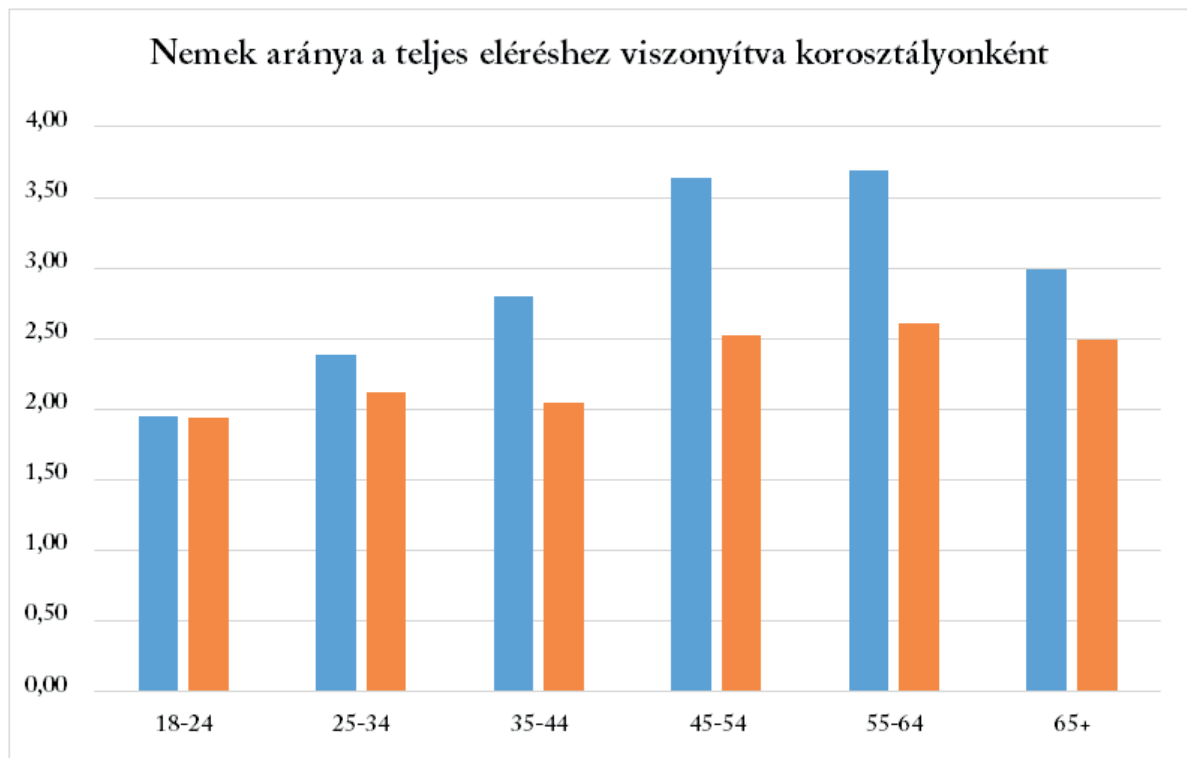
A „# = bánásmód” című alkotásukkal a győri Jedlik Ányos Gépipari és Informatikai Középiskola tanulói és felkészítő tanáruk nyerték a hatóság különdíját a versenyben. A hatóság elnökhelyettese a diákok és tanáruk teljesítményét ajándékutalvánnyal, valamint az EBH logójával emblémázott ajándéktárgyakkal jutalmazta.

Online kampány

A Kommunikációs és Partnerségi Főosztály 2016. október 18-tól november 28-ig koordinálta az EBH első online kampányát, amelynek fő céljai az EBH-val kapcsolatos információk terjesztése, a referensi hálózat népszerűsítése és a Facebook-oldal közösségének kialakítása voltak.

A kampányban két hirdetéstípust alkalmaztunk: egyrészt a Facebook-oldalt népszerűsítő reklámot, valamint egy, az EBH eljárásával kapcsolatos GYIK (Gyakran ismételt kérdések) posztot.

Az online kampány eredményei meggyőző adatokat szolgáltatottak arról, hogy a hatóságról és a jogorvoslati lehetőségek igénybeviteléről szóló, egyszersmind az esetjogról is tájékoztató információk és üzenetek közzétételének a közösségi média alkalmas eszköze.

Az online kampány két hónapjában

- a hatóságot a közösségi oldalon követők száma meghússzorosodott, túllépte a 8000 kedvelőt,
- a GYIK poszt 140 598 főt ért el, ebből 127 ezer fő fizetett hirdetésen keresztül találkozott az EBH bejegyzésével,
- a poszt 1,1 ezer like-ot kapott, 568 fő osztotta meg és 99 hozzászólás érkezett hozzá,
- az oldalon 44 tájékoztatást küldtünk privát üzenet formájában, számos nyilvános kommentre adtunk választ,
- az oldal értékeléseinek többsége pozitív, az átlagos érték, 3.7 (5-ös skálán) 34 értékelés alapján,
- moderálással kezelhető, a hatósági és az eljáráshoz tartozó információk tartományában tartható volt a tartalom.

Az információközvetítő hatás és a tudásmegosztásban megmutatkozó fontos szerep mellett további hozadéka volt az online kampánynak, hogy értékelhető és részletes adatokat szolgáltatott a közösségi oldal felhasználoiról. Azokról tehát, akik a hatósági információkat megnézték, lájkolták, értékelték, vagyis a diszkrimináció esetén igénybe vehető jogorvoslatok kérdéskörében érdeklődést mutattak. A kampány elemzésében feldolgozott korosztályi és nemi adatok fontos információkat adtak arról a csoportról a hatóság intézményi kommunikációjához, amely a közösségi felületen a tudásmegosztásba bevonható, és amelynek szociológiai mutatóit figyelembe véve konstruálhatjuk és közvetíthetjük a szolgáltatott információk és a hatósági esetjog közvetített tartalmait.

Az online kampány adatai az elektronikus tartalmak megosztásával elérhető megyei csoportokról is szolgáltatott olyan információkat, amelyekre mind a hatóság, mind pedig a megyei referensek építhetnek a kommunikációs módszerek megválasztásában. Mert ugyan a kedvelések számának abszolút értéke a mért felhasználói adatokban Budapesten a legmagasabb, a teljes eléréshez viszonyított kedvelések számában azonban a megyék, Hajdú-Bihar, Borsod-Abaúj-Zemplén és Tolna megyék lakosai járnak az élen. Fontos eredménye ez az online kampánynak, mert alátámasztotta, hogy a megyékre jellemző egyedi diszkriminációs adatokat is van értelme területi információkkal ellátva megosztani a további elektronikus kommunikációban.

Ugyancsak a kampányhoz kapcsolódó következmény, hogy az elektronikus felületen megosztott tartalmakkal tematizálni lehet a médiában megjelenő információk minőségét, azok pontosságát és szabatosságát, valamint el lehet érni az esetjogi gyakorlatból bemutatott konkrét ügyek kiválasztásával és közzétételével a diszkriminációs jelenségek hatósági szempontból fontos típusainak, és a diszkrimináció jogorvoslati kezelésének megjelenését a médiában.

Kiadványok

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság 2015-ben indította EBH-füzetek elnevezéssel szakmai kiadványsorozatát közérdeklődésre számot tartó témakörökben. A periodika célja, hogy a hatóság az egyenlő bánásmód követelményét sértő magatartásokat, illetve a jogorvoslati lehetőségeket és a jogérvényesítés módját a hatósági eljárásban vizsgált konkrét eseteken keresztül mutassa be a hátránnyal érintettek, a munkáltatók, az érdekképviselők, a civil szervezetek és minden érdeklődő számára. Az online sorozattal a hatóság a diszkriminatív magatartások megelőzését, felismerését és a tudatos magatartást erősíti.

A sorozat első füzet a munkahelyi zaklatás témakörében készült, a második kiadvány pedig „Zaklatás az oktatás területén” címmel jelent meg, 2016-ban. Mindkét kiadvány angol nyelvű

fordításban is olvasható 2016-tól a hatóság honlapján. A második füzet témakörének választását az EBH arra a tényre alapította, hogy az iskola mindannyiunk számára megkerülhetetlen. Az iskolai közösségben elszenvedett zaklatásnak köztudottan súlyos, akár egész életre kiható következményei lehetnek a tanulók személyiségfejlődésében. Ajánlottuk ezért a kiadványt iskoláknak, pedagógusoknak, szülőknek, civil szervezeteknek, a nevelési-oktatási rendszer valamennyi szereplőjének és minden, a téma iránt érdeklődő, a felnövekvő nemzedékért felelősséget érző embernek. 2016-ra arról is rendelkezünk tapasztalatokkal, hogy a hatósági EBH-füzetek tartalmi a szakmai diskurzus részévé és hivatkozási ponttá váltak kutatásokban, tudományos publikációkban, más hatósági és bírósági eljárásokban is.

2016 februárjában töltöttük fel a hatóság honlapjára „Az Egyenlő Bánásmód Hatóság 10 éve – 2005-2015” című pályázaton első helyezést elért pályaművet. Dr. Zaccaria Márton Leó (Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar) „Az egyenlő munkáért egyenlő bér elv megjelenése és alkalmazása az Egyenlő Bánásmód Hatóság gyakorlatában, tekintettel az európai bírósági és kúriai joggyakorlatra” című tanulmányának közzétételéről a közösségi oldalunk felhasználóit is tájékoztattuk. A pályázati felhívás generálta, hogy a 10 éves EBH szerepét és a hatósági eljárás gyakorlatát átfogó, tudományos elemzések elkészüljenek, és azt a hatósági szolgáltatások fejlesztésében figyelembe vehessük.

Ugyancsak 2016-ban nyomtattunk jelentősebb számban szórólapokat az EBH joggyakorlatában legjellemzőbb védett tulajdonságok szerint (női nem, fogyatékoság, nemzetiséghez való tartozás), valamint a diszkrimináció megvalósulásának területei közül a foglalkoztatásra, szolgáltatásnyújtásra és az oktatás területeire specifikus információkkal. A szórólapok terjesztése folyamatos, és az egyenlőbánásmód-referensi hálózat ügyfélfogadási rendszerében országos kiterjesztésű.

Az intézményi kommunikáció további területei

Az EBH az aktuális hatósági információk és az esetjog hatékony elérését 2016-ban is az információszolgáltatás koordinálásával, partnerségi hálózatépítéssel, az egyenlő bánásmód kötelezettségének tudatosítását és a jogorvoslati eljárás igénybevételét támogató tudásmegosztással, valamint a hatóság folyamatos jelenlétével támogatta a különféle kommunikációs rendszerekben.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóságra és jogalkalmazói tevékenységére 2016-ban 702 alkalommal hivatkoztak különböző médiafelületeken. A sajtó munkatársai 27 esetben fordultak a hatósághoz konkrét kérdésekkel. A megyei egyenlőbánásmód-referensi hálózat szolgáltatásairól további ezernél is több hírt olvashattak az érdeklődők.

A tudósítások száma – visszaigazolván a kommunikációs kampányok hatásait – jelentős növekedést mutat az előző évek viszonylatában. Megállapítható az is, hogy tartósan stabilizálódik a 2014. év végén lezárult uniós támogatású programban elért volumen folyamatosan emelkedő tendenciája. Az egyenlő bánásmód témaköre 2016-ban is folyamatosan jelen volt a médiatermékek tematikus rendszerében, az Egyenlő Bánásmód Hatóság a diszkriminációs ügyekben a média számára továbbra is megkerülhetetlen.

A médiafelületeket vizsgálva, 2016-ban a rádióműsorokban erősödött elsősorban a hatósági jelenlét. Míg korábban azonban a hírszolgáltatásban hangzottak el konkrét ügyekhez kapcsolódóan rövid tudósítások, a 2016-os évben egyre gyakrabban fordult elő, hogy olyan tematikus közszolgálati műsorok tekintették fontosnak a diszkrimináció témakörét (Karc FM, Info Rádió, Kossuth Rádió, MR1, Europa Rádió, Lánchíd Rádió) és abban a hatóság munkatársainak közreműködését, amelyek hosszabb műsoridőt tudtak fordítani a hatósági joggyakorlat bemutatására, a diszkriminációs jelenségek elemzésére és a jogorvoslati eljárásrend folyamatára is. Különösen fontosnak tartjuk azokat az adásokat, amelyek interaktív lehetőséget nyújtottak a rádióhallgatói igények megjelenéséhez is.

A médiamegjelenések hangsúlyosan kapcsolódtak 2016-ban azokhoz az elsősorban online, és jellemzően tematikus portálokhoz, amelyek védett tulajdonságú csoportokhoz köthető tartalomszolgáltatást is végeznek. Elsősorban ezeken a felületeken jelent meg az a sajtóközlemény, amit a hatóság a januári plakátkampányához kapcsolódóan bocsátott ki. 2016-ban a HR Portál, az MNO, a Hír24, az index.hu, az abcug.hu, a 24.hu, a hvg.hu, valamint a Ripost és a Faktor hírportál fordult interjúigénnyel a hatósághoz, jellemzően a munkahelyi diszkrimináció, a fogyatékossággal élő személyek közösségi közlekedésében biztosított egyenlő bánásmód, a lakhatással kapcsolatos diszkrimináció, illetve az oktatás területén szerzett esetjogi gyakorlattal kapcsolatban.

Különösen fontos az egyenlőbánásmód-referensi hálózat megyei jelenlétének beágyazódásával kapcsolatos médiavisszajelzés a hatóság számára. 2016-ban az őszi referenciakampánytól függetlenül is több megyei lap, városi televízió és rádió (pl. haon.hu, kemma.hu, feol.hu, Zalaegerszeg Televízió, Makói Városi Televízió, Dabas Rádió) tartotta fontosnak a rövid tartalmakkal megjelenő híreken túl, hogy portré típusú hosszabb írást, illetve interjút közöljön egy-egy megyei referensről, sok információval és képi illusztrációkkal.

A tematikus televíziós műsorok közül, az előző évhez hasonlóan 2016-ban is a TV2 Tények című műsora mutatott legaktívabb érdeklődést a hatósági eljárás információi iránt.

A médiában megjelenő információkat jelentős részben a hatósági tudásmegosztás meghatározó felületévé vált www.egyenlobanasmod.hu hatósági weboldal generálta. 2016-ban több mint 10 % növekedést mutat az egyedi látogatók 36804-es száma, az oldalletöltések száma pedig közel 20 %-kal, 281709-re nőtt. Az EBH az érdeklődés volumenének folyamatos növekedésére 2016-ban az online szakmai tartalomszolgáltatás erősítésével reflektált. 66 szerkesztett jogesetet (60 % növekedés), 5 alkalommal bírósági döntést és 10 anonimizált hatósági határozatot tettünk közzé a honlap felületein, és további 44 szakmai hír tudósította tematikus információkkal az olvasókat.

A hatóság 2015 tavaszán kezdődő közösségi aktivitásának trendje mutatta 2016-ban az EBH ismertségének legnagyobb változását. Az őszi online kampány hatására húszszorosára, 8200 fölé nőtt az oldalkedvelők száma. A legnépszerűbb poszt 145600 elérést, 1100 kedvelést, 598 megosztást és 99 hozzászólást generált. A megnövekedett felhasználói érdeklődésre növeltük a felületen közzétett szakmai információkat, ötven posztban 12 szerkesztett és illusztrált jogesetet tettünk közzé és további 36 szakmai hírben tájékoztattuk a felhasználókat, többek között szakmai programokról,

releváns nemzetközi eseményekről, és az előző évhez képest jelentős számban, a hírek közel 30 %-ában tudósítottunk a megyei egyenlő bánásmód-referensi hálózatról.

A honlapfelületeken közzétett információkhoz – jellemzően a szerkesztett és illusztrált esetleírásokhoz – tartósan kapcsolódik ma már a hatósági médiamegjelenések önálló csoportja. Egyre több médium közölt egy-egy konkrét jogesethez kapcsolódóan a hatósági információszolgáltatásra alapított tudósítást, többek között az index.hu és a TV2 Tények című műsora is.

A hatóság munkatársai 2016-ban 116 alkalommal tudásmegosztásban, 7 alkalommal nemzetközi programban vettek részt, 16 képzési és szakmai programban tartottak előadásokat és ismertették meg a résztvevőkkel az emberi méltóság védelmének jogszabályait és a jogorvoslati eljárást.

2016-ban 2 előadással kapcsolódtunk a Magyar Igazságügyi Akadémia (OBH) képzési programjához. A „Fogyatékkal élők jogai – képzők képzése” szakmai programban a Hatósági és Jogi Főosztály, a bírói hivatásra felkészítő képzésben „Az előítéletek és hátrányos megkülönböztetés felismerése” címmel a Kommunikációs és Partnerségi Főosztály vezetője tartott előadást. Ugyancsak tartottunk előadást – többek között – a JÓL-LÉT Alapítvány „NEM-AKADÁLY, A vállalatok társadalmi felelősségvállalása a nők és férfiak egyenlőségéért – A vezetői elköteleződés szintjei és megteremtésének lehetőségei” című konferenciáján és az ÉTOSZ „Együttműködünk, mert együtt működünk” elnevezésű programjában. „Az Egyenlő Bánásmód Hatóság módszertani útmutatói” című műhelybeszélgetést a hatóság munkatársa vezette az ELTE Tanító- és Óvóképző Karán az „Együttélés – együttműködés 2016” rendezvény szakmai programjában. Képzést tartottunk a Nemzeti Közszerződési Egyetem vezetőinek, a SINOSZ „Egyenlő esélyekkel – Antidiszkriminációs jogesetek a SINOSZ programjában” című tanácskozáson, az Ebony Afrikai Egyesület „Összefogás a gyűlöletcselekmények ellen” című projekt képzési programjában.

2016-ban egyetemi csoportok számára a hatóság székhelyén is bonyolítottunk le képzési programokat. A határon túli joghallgatók nyári egyetemének résztvevőit a Hatósági és Jogi Főosztály vezetőjének tájékoztató előadása után szakmai és információs kiadványokkal is elláttuk. Áprilisban az IBS emberi erőforrás szakán tanuló hallgatóknak tartottunk konzultációra is lehetőséget adó szakmai tájékoztatót, majd a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Karának igazságügyi igazgatás, valamint munkaügyi és társadalombiztosítási szakán tanuló nappali tagozatos hallgatók csoportjának tartottuk meg az „Esélyegyenlőség” című kurzust.

Örömmel tapasztaltuk 2016-ban a megyei referensek tudásmegosztása iránti oktatási igény megjelenését. Dr. Szatmári Éva, a hatóság Fejér megyei referense az I. István Szakgimnázium végzős hallgatóit tájékoztatta három alkalommal a hátrányos megkülönböztetéssel szemben garantált jogokról és a diszkrimináció esetén követendő eljárásról, valamint a megyei tapasztalatokról.

Dr. Hronszy Regina, a hatóság Borsod-Abaúj-Zemplén megyei referense, a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának felkérésére, az igazságügyi ügyintéző szakos hallgatók képzésében vett rész. Dr. Kiss Éva Csongrád megyei egyenlőbánásmód-referens az SZTE-ÁJTK munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási mesterszakos hallgatóinak tartott „Egyenlő bánásmód” címmel interaktív gyakorlati órát jogesetmegoldással.

A referensi hálózat munkatársai a megyei adatokat is bemutató prezentációkkal vettek részt 2016-ban a Magyar Szakszervezeti Szövetség Női Tagozatának programsorozatában szervezett női tudást átadó megyei konferenciákon. A hatósági tudásmegosztás részeként szakmai kiadványokkal láttuk el a budapesti Petőfi Gimnázium MÁS Nap programján résztvevő tanárokat és diákokat, a Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálati Irodáját, a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságot és a Rehab Critical Mass közösségi forrásszervező árverését.

Az év utolsó hónapjaiban kezdődött el a 2010-ben és 2013-ban „Az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos jogtudatosság növekedésének mértéke – fókuszban a nők, a romák, a fogyatékos és az LMBT-emberek” című, országos reprezentatív mintavételen alapuló kutatás harmadik hullámának előkészítése, a hátrányos megkülönböztetés különböző dimenzióinak feltárását célzó kutatássorozat részeként.

A kutatássorozat célja a munka világában, illetve a szolgáltatásokhoz való hozzáférés során tapasztalt, hátrányos megkülönböztetést eredményező gyakorlatok és ok-okozati összefüggések feltárása, különös figyelemmel a nők, a romák és a fogyatékos emberek védett csoportjaira. A hatósági stratégiák szempontjából a kutatási program további fontos célja a jogtudatosság vizsgálatával azoknak az aktuális folyamatoknak a feltérképezése, melyek iránymutatásul szolgálhatnak a diszkrimináció csökkentésére és a társadalmi szemléletformálásra irányuló intézményi kommunikáció stratégiai tervezésében. A kutatás 3. hullámának lebonyolításával az Egyenlő Bánásmód Hatóság elsődleges célja a kiemelt indikátorok frissítése, a változások követése és az időbeli trendek feltárása.

Elégedettségmérés az EBH ügyfeleinek körében

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság és a megyei referensek szolgáltatásainak minőségbiztosítása érdekében 2016-ban a megyei ügyfelek körében, illetőleg a hatóság 2015. évi jogerős határozataival kapcsolatban is ügyfélelégedettség-mérést végzett. A 2016. évi jogerős határozatokkal érintett ügyfelek körében a vizsgálat még folyamatban van. A vizsgálatnak ebben a körében a hatósági döntésekkel lezárt ügyekben érintett olyan ügyfelek osztják meg tapasztalataikat a hatósággal, akik az eljárások teljes folyamatáról tudnak véleményt mondani. Valamennyi vizsgálat eredményéről a honlapon adunk tájékoztatást.

2016-ban a referensi hálózat szolgáltatásait igénybe vevő 1832 ügyfél közül 464-en töltötték ki az ügyfélelégedettség-mérés önkitöltős kérdőívét. A megyei ügyfelek körében végzett kutatás meggyőző értékekkel támasztja alá a szolgáltatásnyújtás szükségességét, elfogadottságát és beágyazottságát, magas, az előző évi értéket is meghaladó, 80 % fölötti pozitív elégedettségi értékkel. Az elégedettségmérés adatait a trendek figyelemmel kísérése érdekében a korábbi években mért adatokkal a www.egyenlobanasmod.hu hatósági honlapon közzétettük.

VI. A megyei egyenlőbánmód-referensi hálózat*

A hatóság egyenlőbánmód-referensi hálózata a jogorvoslati lehetőségeket megyei és járási szinteken is közvetlenül elérhetővé tette.

Bács-Kiskun megye

Dr. Tóth Edina 70/ 517 92 51 | tothedina.mail@gmail.com

SINOSZ Bács-Kiskun Megyei Tagszervezete

6000 Kecskemét, Táncsics M. u. 19.

Telefon: 06 76/ 41 78 65

Roma Nemzetiségi Önkormányzat

6000 Kecskemét, Batthyány u. 2.

Telefon: 06 30/ 289 47 86

Bács-Kiskun Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház

6000 Kecskemét, Reile G. u. 22.

Telefon: 06 20/ 332 87 11

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat

6000 Kecskemét, Irinyi u. 17.

Telefon: 06 76/ 50 17 49

Baranya megye

Dr. Gajda Zoltán 70/ 217 93 23 | gajda.zoltan@gmail.com

Baranya Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat

7621 Pécs, Mátyás király u. 32.

Telefon: 06 72/ 51 34 36

Mozgáskorlátozottak Baranya Megyei Egyesülete

7621 Pécs, Lyceum u. 5.

Telefon: 06 72/ 53 21 38

Békés megye

Dr. Csúri Gábor 30/ 925 74 54 | gcsuri@gmail.com

Békés Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház

Csabagyöngye Kulturális Központ Esély Irodája

5600 Békéscsaba, Széchenyi u. 4. IV. em.

Telefon: 06 66/ 44 92 22/129

Békés Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály

5700 Gyula, Kossuth u. 2.

Telefon: 06 66/ 36 20 23/5147

* Az ügyfélfogadások aktuális adatai a www.egyenlobanasmod.hu ügyfélfogadás menüpontjában olvashatóak.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Dr. Hronszy Regina 70/ 269 43 80 | iroda@hronszy.hu

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

3525 Miskolc, Szentpáli u. 1. I/108.

Telefon: 06 46/ 38 29 33

Csongrád megye

Dr. Kiss Éva 30/ 275 25 20 | kissevadr@invitel.hu

SINOSZ Csongrád Megyei Szervezet

6722 Szeged, Bartók Béla tér 4.

Telefon: 06 70/ 377 57 20

Idősek Községi Központja Senior Center

6721 Szeged, Eszperantó u. 1.

Telefon: 06 62/ 64 81 32

Fejér megye

Dr. Szatmári Éva 30/ 960 26 57 | eva.dr.szatmari@gmail.com

Székesfehérvári Regionális Álláskereső Egyesülete

8000 Székesfehérvár, Tolnai u. 10.

Telefon: 06 20/ 562 96 19

Család, Esélyteremtési és Önkéntes Házak Hálózata, Fejér Megyei Esélyteremtési Iroda

8000 Székesfehérvár, Rákóczi u. 25.

Telefon: 06 22/ 50 22 76; 06 30/ 380 79 43

Győr-Moson-Sopron megye

Dr. Göndör Éva 20/ 459 81 63 | gondore@sze.hu

Győr-Moson-Sopron Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház

9021 Győr, Kazinczy u. 5-7.

Telefon:

Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal

9021 Győr, Árpád u. 32. III. emelet

Telefon: 06 96/ 50 72 09

Hajdú-Bihar megye

Dr. Kovács Krisztián 30/ 408 56 19 | kovacs.krisztian@vipmail.hu

Hajdú-Bihar Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház

4029 Debrecen, Monti ezredes u. 7.

Telefon: 06 20/ 263 75 55; 06 20/ 345 84 45

Heves megye

Dr. Lassánné dr. Simon Ágnes 30/ 266 65 10 | dr.simon.agi@t-online.hu

Heves Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház

3300 Eger, Knézich Károly u. 8.

Telefon: 06 36/ 51 00 25

Heves Megyei Kormányhivatal Jogi Segítségnyújtó Szolgálat

3300 Eger, Barkóczy u. 7. I. em.

Telefon: 06 36/ 51 06 90

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Dr. Kormányos Nóra 20/ 251 51 92 | nora.kormanyos@gmail.com

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház

5000 Szolnok, Kossuth L. u. 2. fszt. 39.

Telefon: 06 56/ 51 49 47

Komárom-Esztergom megye

Dr. Kócza Júlia 30/ 900 46 24 | domebe@t-online.hu

Veled-Érted Egyesület

2500 Esztergom, Simor János u. 39.

Telefon: 06 33/ 31 13 78

Oroszlányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat

2840 Oroszlány, Gárdonyi G. u. 10. fszt. 1.

Telefon: 06 20/ 313 16 81

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal

2800 Tatabánya, Bárdos László utca 2. I. em. 1. tárgyaló

Telefon: 06 34/ 51 51 00

Nógrád megye

Dr. Lassánné Dr. Simon Ágnes 30/ 266 65 10 | dr.simon.agi@t-online.hu

Mozgáskorlátozottak Egymást Segítő Egyesülete

3100 Salgótarján, Löwy Sándor u. 12-14.

Telefon: 06 32/ 42 34 77

Pest megye

Dr. Szatmári Éva 30/ 960 26 57 | eva.dr.szatmari@gmail.com

Pest Megyei Kormányhivatal

1052 Budapest, Városház u. 7.

Telefon: 06 1/485 69 57

Somogy megye

Dr. Berdár Valéria 30/ 727 02 39 | berdarvali@gmail.com

Napkerék Egyesület, Somogy Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház

7400 Kaposvár, Honvéd u. 13.

Telefon: 06 82/ 31 15 23

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Dr. Vassné Dr. Kemecsei Hedvig 70/ 776 65 27 | peter_vass@freemail.hu

Dr. Kovács Krisztián (2016. július 1-től) 30/ 408 56 19 | kovacs.krisztian@vipmail.hu

Vakok és Gyengénlátók Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete

4400 Nyíregyháza, Országzászló tér 8. II. em.

Telefon: 06 42/ 40 74 86

Tolna megye

Dr. Gajda Zoltán 70/ 217 93 23 | gajda.zoltan@gmail.com

Lakható Szekszárdért Közhasznú Egyesület

Tolna Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház

7100 Szekszárd, Béla király tér 6.

Telefon: 06 74/ 40 72 97

Tolna Megyei Kormányhivatal Szekszárdi Járási Hivatal

Foglakoztatási Osztály Munkaügyi Központ

7100 Szekszárd, Találka tér 4.

Telefon: 06 74/ 41 91 45

Vas megye

Dr. Asztalos Dóra 20/ 250 67 05 | jojart.agnes@t-email.hu

Vas Megyei Család- Esélyteremtési és Önkéntes Ház

9700 Szombathely, Óperint u. 1.

Telefon: 06 30/ 653 51 36

Regionális Szociális Forrásközpont Nonprofit Kft

9700 Szombathely, 11-es Huszár u. 116.

Telefon: 06 94/ 50 87 70

Vas Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ

9700 Szombathely, Hunyadi u. 45.

Telefon: 06 94/ 51 71 17

Veszprém megye

Dr. Fábián Alexandra 30/ 377 42 72 | szandra@drszigeti.hu

Veszprémi Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház

8200 Veszprém, Kossuth u. 10. I. em. 107.

Telefon: 06 88/ 40 11 10

Zala megye

Dr. Fábián Alexandra 30/ 377 42 72 | szandra@drszigeti.hu

Zala Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Hivatala

8900 Zalaegerszeg, Mártírok u. 42-44.

Telefon: 06 92/ 55 02 50

Zala Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház

8900 Zalaegerszeg, Kossuth u. 47-51.

Telefon: 06 92/ 31 03 84

Látásfogyatékosok Zalaegerszegi Kistérségi Egyesülete

8900 Zalaegerszeg, Széchenyi tér 4-6.

Telefon: 30/ 506 00 30

Egyenlő Bánásmód Hatóság

1013 Budapest, Krisztina krt. 39/B
Postacím: Pf. 672. Budapest 1539
Telefon: + 36 (1) 795 29 75, Fax: +36 (1) 795 07 60,
Zöldsám: 06 80/ 20 39 39
ebh@egyenlobanasmod.hu • www.egyenlobanasmod.hu

Elnök: Dr. Honecz Ágnes
Elnökhelyettes: Magyar Enikő

Hatósági és Jogi Főosztály

Főosztályvezető: Dr. Gregor Katalin
Főosztályvezető-helyettes: Dr. Varga Judit
Dr. Babus Júlia
Dr. Csókás Erna
Dr. Faragó Melinda
Dr. Gáti Anikó
Dr. Horváth Krisztina
Dr. Kossuth Borbála
Dr. Lukovics Adél
Molnár Veronika
Dr. Nagy Szilvia
Dr. Pomykala-Gombos Annamária
Pongorné dr. Menyhárt Anna
Dr. Tóth Júlia

Elnöki Titkárság

Balla Erika
Endrődiné Magyar Tünde
Gönczi Anikó
Dr. Lennert Zsófia
Lukácsiné Földes Éva
Nagy Anita
Rendek Rezső

Kommunikációs és Partnerségi Főosztály

Főosztályvezető: Dr. Pánczél Márta
Wéber Andrea
Kollár Levente

Gazdasági és Ellátási Főosztály

Főosztályvezető: Szabó Ágnes Katalin (névváltozás történt)
Főosztályvezető-helyettes: Chripkóné Kosár Róza
Bódi Pál Jánosné
Dávid Barbara
Hobay Istvánné

egyenlobanasmod.hu

facebook.com/egyenlo.banasmod.hatosag

Egyenlő Bánásmód Hatóság
Equal Treatment Authority

HUN ISSN 2060-7245